

Solidarność w Trzebini

– powstanie i działalność



Początki NSZZ „Solidarność” na terenie Trzebini

W latach 1975-1998 gmina Trzebinia przynależała do województwa katowickiego. Mimo to, w miejscowym społeczeństwie wciąż żywe były sentymenty pro krakowskie, wynikające z długoletniej wspólnej historii, a znaczna część mieszkańców dążyła do powrotu tych terenów w granice Małopolski (wówczas było to woj. krakowskie) – co zresztą nastąpiło od stycznia 1999 roku, gdy Trzebinia stała się częścią woj. małopolskiego. Z powyższych względów – a zapewne także dlatego, że Trzebinia leży mniej więcej w połowie drogi między Krakowem a Katowicami – część tutejszych Komisji Zakładowych przystąpiła do „Solidarności” Śląsko-Dąbrowskiej, a część do Małopolskiej. W kierunku Śląska spoglądali przede wszystkim liderzy struktur zakładowych związanych z lokalnym przemysłem ciężkim, dla których wzorem do naśladowania były Komisje Zakładowe działające w śląskich kopalniach i Hucie „Katowice”. Natomiast „Solidarność” Małopolską wybierały zazwyczaj zakłady filialne, które główną dyрекcję miały w centralach zlokalizowanych na terenie ówczesnego województwa krakowskiego. W niektórych przypadkach decydował stosunek danego Regionu do postulatów wysuwanych przez załogi trzebińskich zakładów pracy.

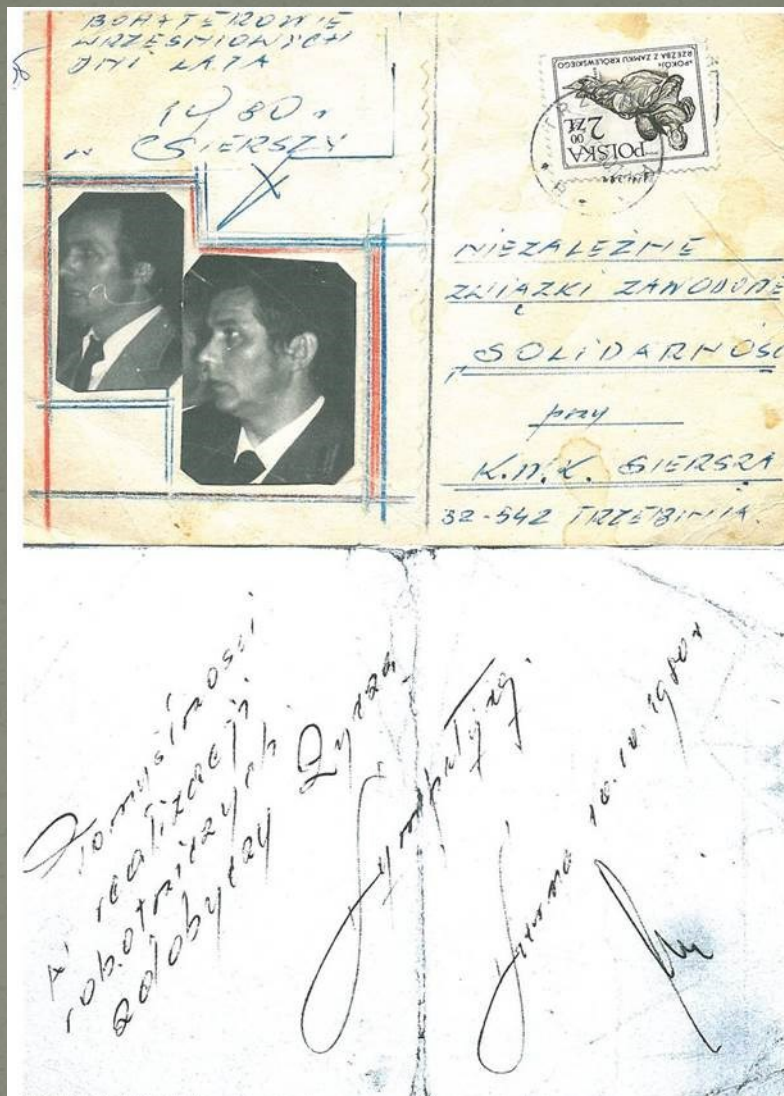
„Solidarność” w KWK „Siersza

Na teren zakładu docierały wieści ze Śląska, gdzie w kopalniach powstawały silne struktury NSZZ „Solidarność”. W połowie września 1980 r. r. sytuacja dojrzała na tyle, że pracownicy KWK „Siersza” postanowili założyć zakładową komórkę „Solidarności”. Inicjatywa wyszła od Piotra Wawro, do którego przyłączył się Waldemar Słomski i zaczęły się wstępne rozmowy z pracownikami. **W skład Robotniczego Komitetu Strajkowego weszły następujące osoby: Waldemar Słomski (Przewodniczący), Piotr Wawro, Józef Patyna i Stanisław Mendyk.** Strajkujący nosili opaski strajkowe oraz plakietki z wizerunkiem papieża Jana Pawła II. Następnie doszło do rejestracji „Solidarności” KWK „Siersza” w Komitecie Strajkowym w Jastrzębiu.

Była to jedna z pierwszych Komisji Zakładowych w Trzebini, która uzyskała rejestrację. Na dzień 30 września 1980 roku na 6066 zatrudnionych w kopalni, 4183 zadeklarowało zapisanie się do „Solidarności”, co stanowiło 69,4% ogółu pracowników.



Opaska i plakietka ze strajku w KWK „Siersza” /w zbiorach



Przesłana do Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy KWK „Siersza” ręcznie wykonana karta pocztowa z podobiznami Waldemara Słomskiego (po lewej) i Eugeniusza Turka (zainicjował tworzenie „Solidarności” wśród inżynierów – w dozorze), która została opatrzona napisami: „Bohaterowie wrześniowych dni lata 1980” i „Pomyślności w realizacji robotniczych zdobyczy” – w posiadaniu W. Słomskiego.

Zakładowa Komisja
Robotnicza

Trzebinia, dnia 25.09.1980 r.

Podajemy aktualny stan liczbowy i procentowy zadeklarowanych pracowników K.W.K. "Siersza" do wstąpienia do Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych.

Stan na dzień 25.09.1980 r. - 6.072 ogólny stan wszystkich pracowników zatrudnionych w KWK "Siersza".

Na dzień 25.09.1980 r. zadeklarowało przystąpienie do Samorządnych Niezależnych Związków Zawodowych 3.196 pracowników KWK "Siersza" tj. 52 % pracowników. W dniu 25.09.1980 r. absencja chorobowa wynosiła 1.454 osoby.

Zakładowa Komisja Robotnicza

.....
.....
.....
.....
.....

Informacja Zakładowej Komisji Robotniczej z KWK „Siersza” do Regionu z dnia 25 września 1980, z podaniem liczby pracowników kopalni, którzy deklarują przystąpienie do Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych (nazwa „Solidarność” pojawiła się później) – Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

„Solidarność” w KWK „Siersza

- Oficjalne wybory do Komisji Zakładowej (zwanej w protokole Zakładową Komisją Związkową) odbyły się dnia 30 grudnia 1980 roku (o godz. 10:00), na terenie Domu Kultury w Myślachowicach. Na zebraniu wyborczym, które poprowadzili Waldemar Słomski i Józef Patyna, na sali było obecnych 210 delegatów (z 231 uprawnionych), z czego gotowość kandydowania do Zakładowej Komisji Związkowej wyraziło 31 osób.
- W tajnych wyborach z tej liczby wyłoniono jedenastoosobowy zarząd w składzie: Waldemar Słomski z Myślachowic (Przewodniczący, uzyskał 206 głosów), Józef Patyna z Trzebini (196 głosów), Stanisław Mendyk z Chrzanowa (136 głosów), Tadeusz Cupiał z Trzebini (109 głosów), Piotr Wawro z Alwerni (67 głosów), Mieczysław Zwoliński (44 głosy), Kazimierz Sporek (31 głosów), Janusz Cieluch (30 głosów), Hipolit Kierzkowski (19 głosów), Janusz Hałata (19 głosów) i Andrzej Gruca (17 głosów). Ostatni przed stanem wojennym wykaz imienny członków „Solidarności” KWK „Siersza”, sporządzony został w dniu 11 marca 1981 roku wykazuje stan załogi 6007 osób, z czego aż 5165 było członkami NSZZ „Solidarność”.

Niszcząca wieża wyciągowa Szybu „Zbyszek” w Trzebini /2015 r./





Wybory do Komisji Zakładowej „Solidarności” w KWK „Siersza” (Dom Kultury w Myślachowicach, 30 grudnia 1980) – ze zbiorów W. Słomskiego.



Wybory do Komisji Zakładowej „Solidarności” w KWK „Siersza” (Dom Kultury w Myślachowicach, 30 grudnia 1980). Komisja Skrutacyjna podaje wyniki. Od lewej widoczni Małgorzata Ślizowska i Jacek Kapcia – foto ze zbiorów W. Słomskiego.

Wybory do Komisji Zakładowej „Solidarności” w KWK „Siersza”



Członkowie Komisji Mandatowej– od lewej: Małgorzata Ślizowska, Władysław Małysiak, Mieczysław Czop, Maciej Woch i Jacek Kapcia – foto ze zbiorów W. Słomskiego.

Wybory do Komisji Zakładowej „Solidarności” w KWK „Siersza” – Komisja skrutacyjna



**Członkowie Komisji
Skrutacyjnej (liczenie
głosów)– foto ze
zbiorów Waldemara
Słomskiego.**

Wybory do Komisji Zakładowej „Solidarności” w KWK „Siersza” – liczenie głosów



**Członkowie Komisji
Skrutacyjnej (liczenie
głosów) – foto ze
zbiorów W.
Słomskiego.**



WALDEMAR

(imię)

STOMSKI

(nazwisko)

AB 9250099

(Nr dowodu osobistego)

ŚLĄSKO-DĄBROWSKI

REGION

GDAŃSK, dn. 3.09.81r.

KRAJOWA
KOMISJA
WYBORCZA

2	9	0	8	2
---	---	---	---	---



889

Mandat Delegata na I Zjazd „Solidarności” w Gdańsku (3.09.1981) – Waldemara Stomskiego (w zbiorach tegoż delegata).



Karta pocztowa z numerem 00067, upamiętniająca poświęcenie sztandaru „Solidarności” w KWK „Siersza” (04.12.1981) – ze zbiorów J. Kowalskiego.



Przemawia Waldemar Słomski, a siedzą od lewej: Tadeusz Cupiał, Stanisław Mendyk i Józef Patyna – foto ze zbiorów W. Słomskiego.



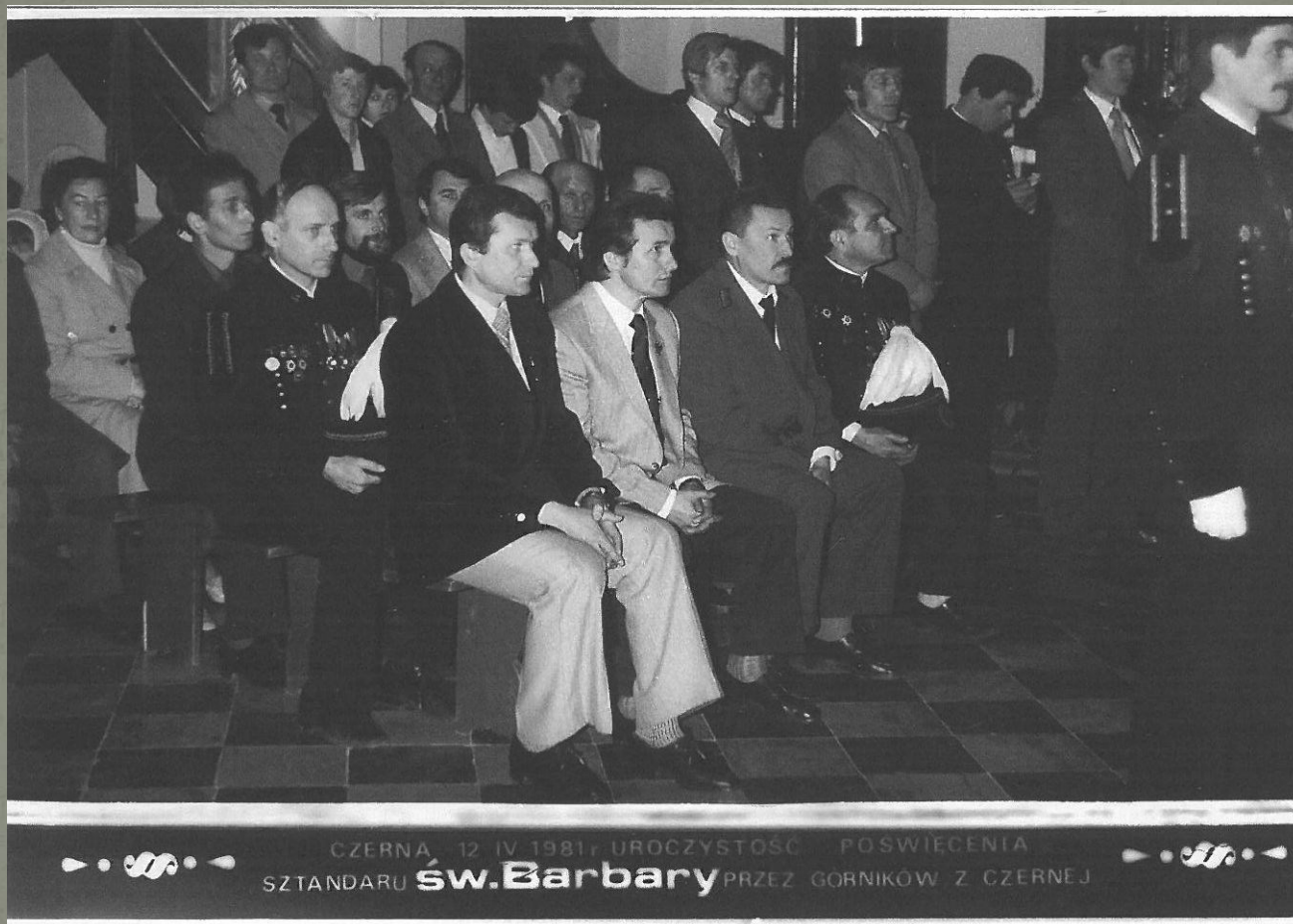
Solidarnościowcy z KWK „Siersza” na uroczystości w Czernej (12.04.1981) – w pierwszym rzędzie, drugi od lewej stoi Tadeusz Cupiał, obok Waldemar Słomski (w jasnej marynarce). Foto ze zbiorów W. Słomskiego

Delegacja podążająca do kopalni w celu złożenia kwiatów przed obrazem św. Barbary (znajdującym się w Cechowni)



– od prawej: Waldemar Słomski, Józef Patyna, ks. Kanonik Augustyn Kotyrba z Sierszy, ks. Proboszcz Parafii św. Barbary w Krystynowie Władysław Gil, Tadeusz Cupiał (nieco w tyle, z brodą), Tadeusz Jedynak (w mundurze górniczym, z kwiatami), pan Cieluch, Piotr Wawro (z kwiatami). Foto ze zbiorów W. Słomskiego.

Uroczystości poświęcenia sztandaru św. Barbary w Czernej (12.04.1981)



W pierwszym szeregu od lewej: Józef Patyna, Waldemar Słomski oraz inżynier przeróbki mechanicznej Kamiński i naczelny inżynier górniczy Okoński. W drugim rzędzie od lewej naczelny inżynier Pogoda, Tadeusz Cupiał, Stanisław Mendyk (częściowo widoczny) – foto ze zbiorów W. Słomskiego.

Członkowie Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”



Członkowie Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” ze sztandarem związkowym, stojący przed obrazem św. Barbary (obecnie zaginionym): trzeci od lewej Jan Kowalski, sztandar trzyma Henryk Woszczyna – foto: ze zbiorów J. Kowalskiego.

„Solidarność” w KWK „Siersza – Brama główna Kopalnia Węgla Kamiennego



Brama główna Kopalnia Węgla Kamiennego „Siersza” /ob. nieistniejącej/ - foto ze zbiorów K. Jędrzyk

„Solidarność” w Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia”

Ludzie słuchający audycji radia „Wolna Europa” wiedzieli co się dzieje w Gdańsku i na różnych Wydziałach zaczęto rozważać założenie niezależnych związków zawodowych. Na Wydziale Energetycznym takie zebranie – z udziałem Jana Jarczyka i Czesława Kołodziejczyka – miało miejsce w pierwszych dniach września 1980 roku, a uczestniczyło w nim około 7-8 osób.

Kiedy już ustalono z przedstawicielami poszczególnych Wydziałów jakich zmian powinno się dokonać w Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia”, przedstawiono te propozycje kierownictwu. Dyrektor stał na stanowisku, że po co tworzyć nowe związki, skoro istnieją związki branżowe, ale ostatecznie wyraził zgodę na zebranie założycielskie. W dniu 18 września 1980r., w Sali BHP (koło Walcowni) odbyło się zebranie założycielskie NSZZ „Solidarność”, na które przybyło 46 delegatów wydziałowych i przystąpiono do zgłaszania kandydatów do Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia”. Z sali podano 20 nazwisk kandydatów. Do Komitetu Założycielskiego weszło ostatecznie 10 osób, które uzyskały największe poparcie zebranych – byli to: Jan Jarczyk (Przewodniczący, 45 głosów) Czesław Kołodziejczyk (Wiceprzewodniczący, 43 głosy), Jan Kałowski (33 głosy), Kazimierz Siemek (31 głosów), Helena Ślizowska (30 głosów) Franciszek Studniarz (27 głosów), Tadeusz Strzelichowski (26 głosów), Jerzy Głuch (24 głosy), Marian Zając (22 głosy) i Józef Siegień (22 głosy). Komitet Założycielski, na posiedzeniu w dniu 24 września 1980 r. zdecydował, że należy wnieść akces do MKR przy Hucie „Katowice”.



ZM „Trzebinia” (Wikipedia)

74
P R O T O K O Ł

z posiedzenia Komitetu Założycielskiego
NSZZ przy ZM Trzebinia, które odbyło się 24.IX.80r.

1. Komitet Założycielski NSZZ przy ZM Trzebinia
uznał za konieczne wnieść akces przystąpienia
do MKR przy Hucie Katowice .
2. Delegatami do złożenia akcesu wybrani zostali:
 1. Jarczyk Jan - Przewodniczący KZ
 2. Kołodziejczyk Czesław - W-c Przewodniczący
 3. Ślizewska Helena - członek

Podpisy członków Komitetu Założycielskiego:

1. *Wojciechowski T.*
2. *Jarczyk Jan*
3. *Kołodziejczyk Czesław*
4. *Ślizewska Helena*
5. *Kołodziejczyk Czesław*
6. *Ślizewska Helena*
7. *Ślizewska Helena*
8.
9.

Protokół z posiedzenia Komitetu
Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy
Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia”, z dnia
24 września 1980 r. – oryginał w Archiwum
Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-
Dąbrowskiego, kopia w posiadaniu Czesława
Kołodziejczyka.

Zakład y Metalurgiczne "Trzebinia "

w Trzebini

Trzebinia

dnia, 25.IX.80r.

74

DEKLARACJA

Z upoważnienia Komitetu Założycielskiego NSZZ
Zakłady Metalurgiczne " Trzebinia "
składają akces przystąpienia do Międzyzakładowego
Komitetu Robotniczego " Huty Katowice "
w Dąbrowie Górniczej.

Przewodniczący
Komitetu Założycielskiego
Zakładów Metalurgicznych Trzebinia
w Trzebini.

.....
Jarczyk

Akces solidarnościowców z Zakładów Metalurgicznych „Trzebinia” do MKZ przy Hucie „Katowice”, z dnia 25 września 1980 r. – z podpisem Przewodniczącego Komitetu Założycielskiego „Solidarności”, Jana Jarczyka. – Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

NIEZALEŻNE SAMORZĄDNE
ZWIĄZKI ZAWODOWE
„SOLIDARNOŚĆ”

z tymcz. siedz. w Hucie Katowice

Ob. Czesław
Kołodziejczyk

ZIL 3341318
JEST PEŁNOMOCNIKIEM
ZARZĄDU NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

uprawnionym do prowadzenia działal-
ności związkowej i do reprezentowania
Zarządu we wszystkich Zakładach Pracy

Niezależne Samorządne Związki Zawodowe
„SOLIDARNOŚĆ” Zarząd
ul. Stalmacha 17 – Tel. 514-645
40-058 KATOWICE
Jan Odziej



Legitymacja
potwierdzająca, że
Czesław Kołodziejczyk
jest Pełnomocnikiem
NSZZ „Solidarność” z
tymczasową siedzibą
w Hucie Katowice – w
posiadaniu Czesława
Kołodziejczyka

Zarządzenia
Nr 000001

Pełnomocnictwo

74

Komisja Zakładowa Niezależnych Samorządnych Związków Zawodowych "Solidarność" przy Zakładach Metalurgicznych "Trzebinia" w Trzebini upoważnia Ob.

Czesław Kołodziejczyk

Dow.Oseb. Nr ZL 3341318 do prowadzenia działalności w ramach Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność" przy Zakładach Metalurg. "Trzebinia"
Pełnomocnictwo niniejsze upoważnia również do rozmów z MKR przy Hucie "Katowice".

Niezależne Samorządne Związki Zawodowe
„SOLIDARNOŚĆ”
ul. Siłmacha 17 – Tel. 514-645
40-058 KATOWICE

Za Komisję Zakładową
NSZZ "Solidarność"
przy ZM Trzebinia
Przewodniczący
.....
/Jarczyk Jan/

Pełnomocnictwo Nr 278

Pełnomocnictwo nr 278 dla Czesława Kołodziejczyka wystawione przez KZ przy Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia” (z podpisem Przewodniczącego Komisji Zakładowej Jana Jarczyka i pieczęcią NSZZ „Solidarność w Katowicach) – w posiadaniu Cz. Kołodziejczyka



Zakłady Metalurgiczne
„Trzebinia” (fragm. Foto ze zb.
A. Kostki

„Komisja Zakładowa NSZZ Solidarność” w Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia”

Oficjalne wybory do Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Zakładów Metalurgicznych „Trzebinia” miały miejsce w dniu 16 lutego 1981 r. Na wstępie zebrania poinformowano, że w wyniku wyborów przeprowadzonych na poszczególnych Wydziałach wyłoniono Przewodniczących Komisji Wydziałowych, którymi zostali: Mieczysław Piegza (Dział Głównego Mechanika), Kazimierz Iwaniak (Wydział Remontowo-Budowlany), Antoni Śliwiński (Walcownia Blach), Marian Zając (Wydział Transportu), Kazimierz Głowacz (Wydział Elektorafinacji Al i Metali Szlachetnych), Barbara Radosz (Wydział Proszków i Wyrobów), Andrzej Koryczan (Magazyny i Zaopatrzenie), Jan Gut (Wydział Proszków Płatkowanych), Helena Ślizowska (Wydział Magnezów Ferrytowych), Jan Bartosik (Dział Kontroli Jakości i Laboratorium), Czesław Kołodziejczyk (Zakład Doświadczalny), Andrzej Bąk (Administracja ZM), Jan Jarczyk (Dział Głównego Energetyka). W toku głosowania zdecydowano, że Komisja Zakładowa będzie liczyła 19 osób – z czego 13 stanowić będą Przewodniczący Komisji Wydziałowych, a 6 zostanie wyłonionych na obecnym zebraniu. Zostali wybrani: Krystyna Adamska, Jan Kałowski, Maria Stolarczyk, Tadeusz Strzelichowski, Franciszek Studniarz i Marek Zając. Kolejnym etapem był wybór 7-osobowego Prezydium Komisji Zakładowej, do którego weszli: Jan Jarczyk, Jan Kałowski, Mieczysław Piegza, Maria Stolarczyk, Tadeusz Strzelichowski, Franciszek Studniarz i Marek Zając. Następnie dokonano wyboru Przewodniczącego Komisji Zakładowej, którym został Jan Jarczyk – uzyskawszy 77 głosów na 83 możliwe. Wiceprzewodniczącym został Jan Kałowski (49 głosów). Według informacji z dnia 19 marca 1981 r., w Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia” na 1822 zatrudnionych aż 1734 osoby były członkami NSZZ „Solidarność”.

Poświęcenie obrazu św. Floriana w Parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła



Procesja w dniu 3.05.1981 - pierwszy od lewej idzie Jan Jarczyk (w prochowcu), Przewodniczący „Solidarności” w Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia” - za nim pan Kula, a następny idzie pan Jan Kałowski (spoglądający na procesję). Obraz niesie między innymi Cezary Gadziata (pierwszy z prawej). Na czele kroczy Zakładowa Straż Pożarna ze swoim komendantem (po prawej). W dali widać delegację Ochotniczej Straży Pożarnej z własnym obrazem. Foto: T. Jelonek (czarno-białe) i Cz. Kołodziejczyk(kolorowe)



**Poświęcenie obrazu św.
Florianą w Parafii Świętych
Apostołów Piotra i Pawła.
Procesja w dniu 3.05.1981 – ze
zbiorów J. Jarczyka.**



Przekazanie obrazu św. Floriana do OSP w Płokach (strażnica obok Sanktuarium), w związku z planowaną likwidacją Zakładów Metalurgicznych) – ze zbiorów K. Zająca.

Powstanie „Solidarności” na terenie Elektrowni „Siersza”

- Głównym inicjatorem powstania „Solidarności na terenie Elektrowni był Wiesław Kusy z Krzeszowic, który jako sympatyk KOR miał kontakty z opozycją.
- Nie bez znaczenia był fakt, że pracownicy zakładu bardzo chcieli wesprzeć robotników strajkujących na Wybrzeżu. Nastąpiły spotkania informacyjne na poszczególnych Wydziałach, a następnie dnia 23 września 1980 r. odbyło się zebranie załogi, na którym ukonstytuował się Komitet Robotniczy (rodzaj grupy inicjatywnej), w składzie: Wiesław Kusy (Przewodniczący), Eugeniusz Komendziński (Wiceprzewodniczący), Waldemar Szybalski, Andrzej Woch, Mieczysław Krzystek, Stanisław Tworzydło, Edward Chamik i Stanisław Skóra. Komitet ten zorganizował kolejne zebranie pracowników w dniu 2 października 1980 r. (obecnych 230 osób), które prowadzili Eugeniusz Komendziński i Rudolf Garliński. Po wstępnym zapoznaniu zebranych ze statutem i działalnością NSZZ „Solidarność”, przegłosowano w sposób jawny utworzenie komórki tego związku na terenie Elektrowni (229 głosów za utworzeniem, 1 głos wstrzymujący). Na tym zebraniu ukonstytuował się także Zakładowy Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność”, w skład którego weszły następujące osoby: Wiesław Kusy (Przewodniczący, uzyskał 217 głosów), Eugeniusz Komendziński (Wiceprzewodniczący, 216 głosów), Janusz Dziadek (Sekretarz, 192 głosy), Edward Michałek (113 głosów), Stanisław Tworzydło (97 głosów).



Trzebinia-Siersza, dnia 5.10.1980 r.

A K C E S
=====

171

Wybrany w Elektrowni Siersza w dniu 2.10.1980r., Komitet Założycielski NSZZ "Solidarność" zgłasza przystąpienie swoje i członków do Centrali Związkowej NSZZ "Solidarność" przy Hucie Katowice w dniu 6.10.1980 r.

Za Komitet Założycielski
NSZZ "Solidarność" :

.....
Mierław Kłuszy

Akces związkowców
z Elektrowni „Siersza”
do Centrali Związkowej
NSZZ „Solidarność” przy
Hucie Katowice, z dnia 5
października 1980 r. –
Archiwum Zarządu NSZZ
„Solidarność” Regionu
Śląsko-Dąbrowskiego.

„Solidarność” Elektrowni „Siersza”



Elektrownia „Siersza” w budowie – ze zb. A. Kostki

Wkrótce rozszerzono listę postulatów i omówiono przyczyny strajku ostrzegawczego, jaki miał się odbyć w niektórych zakładach dnia następnego (3.10.1980, w godz.12,00-13,00), w związku z niedotrzymaniem przez Rząd ustaleń zawartych w porozumieniach sierpniowych, a dotyczących obiecanego dodatku do wynagrodzeń oraz zniesienia cenzury w mediach. Na zakończenie zebrania Przewodniczący Komitetu Założycielskiego Wiesław Kusy złożył oświadczenie następującej treści: „Solidarność” będzie organizacją działającą w ramach obowiązujących ustaw Konstytucji PRL, ściśle przestrzegając zasad określonych w Porozumieniu Gdańskim z dnia 31.08.1980 r., a podstawowym celem działalności związku będzie obrona praw ludzi w naszym Zakładzie”.

Trzebinia 14.01.1981r.

PROTOKÓŁ

z Wyborczego zakładowego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność” przy
Elektrowni Siersza.

W dniu 14.01.1981r. Zakładowy Komitet Założycielski NSZZ
„Solidarność” przy Elektrowni Siersza zwołał Wyborcze Zakładowe
Zebranie Delegatów. Z ramienia ZKK udział wzięli: przewodniczący ZKK
kol. Wiesław Kusy z-ca przewodniczącego kol. Eugeniusz Komendziński,
sekretarz kol. Janusz Dziadek oraz członek kol. Stanisław Tworzydło.
Z ramienia MKZ - Katowice udział w zebraniu wziął pełnomocnik MKZ
kol. Czesław Kołodziejczyk. Na zebranie przybyli zaproszeni goście:
dyr. inż. Ryszard Paluch oraz przewodniczący Jakub Jarzyna, ZZE

Zebranie otworzył przew. ZKK kol. Wiesław Kusy i przywitał wszyst-
kich zebranych delegatów oraz przybyłych gości.

1. Wybory prowadzącego zebranie.

Przewodniczący ZKK kol. W. Kusy zaproponował na przewodniczącego zebrania
kol. Janusza Dziadka sekretarza ZKK. Kandydatura została przegłosowana.
W głosowaniu jawnym jednogłośnie kol. Janusz Dziadek został wybrany na
przewodniczącego zebrania.

2. Wybory do komisji Mandatowej.

Z sali podano następujących kandydatów:

1. Gluza Stanisław
2. Trzop Stefania
3. Krzystek Mieczysław

W głosowaniu jawnym delegaci jednogłośnie przyjęli powyższych kandydatów.
Komisja Mandatowa pośród siebie wyłoniła przewodniczącego, którym
został kol. Stanisław Gluza. Komisja Mandatowa stwierdziła, że zostały
spełnione wymogi statutowe ustalone dla ważności, ponieważ na 110
delegatów na zebraniu było 99 delegatów. Protokół Komisji Mandatowej
w załączeniu.

3. Wybór Komisji Matki

Z sali podano następujących kandydatów.

1. Szulc Zbigniew

**Protokół z wyborczego zakładowego
zebrania delegatów NSZZ
„Solidarność” przy Elektrowni
„Siersza”, z dnia 14 stycznia 1981 r.
– dokument w posiadaniu
Cz. Kołodziejczyka.**

„Solidarność” Rejonu Energetycznego „Siersza”

- Kiedy na Kopalni Węgla Kamiennego w Sierszy powstała komórka „Solidarności”, Edward Likus – który był w kontaktach z tamtejszymi działaczami – namówił Karolinę Bartosik, by razem z im podjęła się stworzenia struktur zakładowych tego związku. Dokooptowawszy do Komitetu Założycielskiego jeszcze trzy osoby – Stanisława Gorczycę, Tadeusza Warzechę i Janinę Martewicz – zarejestrowali oficjalnie Komisję Zakładową NSZZ „Solidarność” Rejonu Energetycznego „Siersza”. Kierownik Rejonu nie był zbyt przychylny tej inicjatywie, ale zezwolił na wywieszenie ogłoszeń.
- Na zebranie założycielskie przybyli prawie wszyscy pracownicy – także z podległych placówek: Olkusza, Chrzanowa, Skąły, Krzeszowic, Bukowna i Wolbromia. Na zebraniu założycielskim NSZZ „Solidarność” w dniu 20 września 1981 r. było obecnych 80 % ogółu zatrudnionych w Rejonie Energetycznym „Siersza”. Kierownik Rejonu chciał przerwać to zebranie, ponieważ wśród 8 Rejonów, podległych Zakładowi Energetycznemu w Będzinie, nigdzie nie było struktur „Solidarności”. Wtedy wystąpił dyżurny z rozdzielni „Olkusz”, który głośno i zdecydowanie powiedział: „Jeszcze nic nie założyliśmy, to kierownik już chce rozwiązywać”. Po tych słowach nastąpiły burzliwe oklaski i rozpoczęto podawanie kandydatów do Zarządu i Komisji Skrutacyjnej. Po oficjalnych wyborach ukonstytuowała się Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność” w składzie: Edward Likus (Przewodniczący), Tadeusz Warzecha (Wiceprzewodniczący), Karolina Bartosik (sekretarz – sprawy administracyjne związku), Janina Martewicz i Stanisław Gorczyca.
- Według danych Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego w Krakowie, Rejon Energetyczny „Siersza” liczył w tym okresie ogółem 200 pracowników, z czego 109 było członkami „Solidarności”. Rozdzielnia nr 220/110 – na której pracował Edward Likus i kilku innych członków „Solidarności” – była uznawana przez władze za obiekt strategiczny, bo wystarczyło jedno wyłączenie, by cały okręg nie miał prądu. Przykładowo, kiedy był okres ostrej zimy i wysiadła rozdzielnia prądu na Warszawę, to natychmiast sprawdzano, czy nie doszło do sabotażu.
- Solidarnościowcy z Rejonu Energetycznego początkowo złożyli akces do „Solidarności” Małopolskiej, gdzie udali się w składzie: E. Likus, T. Warzecha i K. Bartosik. W Krakowie znaleźli się wśród kilkunastu delegacji z całej Polski, które chciały zarejestrować zakładowe ogniwa „Solidarności”. Prawnik z „Solidarności Małopolskiej” przekonywał delegatów z Rejonu Energetycznego „Siersza”, że powinni raczej zarejestrować się w „Solidarności” Śląsko-Dąbrowskiej, bo zarówno Zakład Energetyczny w Będzinie, jak i 7 z 8 podlegających mu Rejonów Energetycznych przynależy do Śląska.

„Solidarność” Rafinerii „Trzebinia”

NSZZ „Solidarność” przy Rafinerii „Trzebinia” zakładało 9 osób. Na czele Komitetu Założycielskiego stanęli dawni członkowie związków branżowych – Jan Notecki i Jerzy Korzec – którzy mieli nadzieję, że nowe, niezależne związki zawodowe pozwolą na odzyskanie samodzielności przedsiębiorstwa /co się ostatecznie udało/. W 1976 r. Rafinerię Nafty „Trzebinia” połączono z podobnego typu zakładem w Czechowicach-Dziedzicach na Śląsku, co w efekcie spowodowało, że trzebińska Rafineria stała się filią bez osobowości prawnej o nazwie: „Śląskie Zakłady Rafineryjne im. Ludwika Waryńskiego. Rafineria Nafty w Trzebini.” Zarobki były tak drastycznie niskie, więc wielu pracowników Rafinerii w NSZZ „Solidarność” pokładało nadzieje na poprawę warunków finansowych.

W zakładzie powołano Komisje Oddziałowe, ustalając, że liczba członków takiej Komisji nie może być mniejsza niż 3, a nie większa niż 7 osób i ustalono regulaminowo liczebność członków Komisji Oddziałowych

- Elektrociepłownia + Warsztat Energetyczny - 7 członków
- DRW [Destylacja Rurowo-Wieżowa], wszystkie oddziały – 7 członków
- Warsztat Mechaniczny – 7 członków
- WOS [Wydział Olejów Silnikowych]– 5 członków
- Straż Pożarna – 5 członków
- Parafiniarnia – 5 członków
- Laboratorium – 3 członków
- Oksydacja Asfaltu – 3 członków
- Transport Kolejowy – 3 członków
- Warsztat Elektryczno-Pomiarowy – 3 członków
- Administracja: w tym Magazyn Techniczny i Zaopatrzenie – 5 członków
- Grupa nieprzemysłowa (stołówka, pralnia, rozlewnia wody i mleka, Dom Wczasowy, transport samochodowy) – 5 członków
- Straż Przemysłowa – 3 członków



NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY
"SOLIDARNOŚĆ"
KOMISJA ZAKŁADOWA
przy Rafinerii Nafty "Trzebinia" w Trzebinie
32-540 Trzebinia 2, ul. Fabryczna 22

Obywatel/ka/
Cieciak Jan
KO NSZZ "Solidarność"
Oddział WMB

Data: **29** czerwca 1981 r.
012-7/1- **03/07** -I/81

Sprawa: zawiadomienie delegata o walnym zebraniu

Komisja Zakładowa Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność" przy Rafinerii Nafty "Trzebinia" w Trzebinie zgodnie z ~~zobowiązaniem~~ /wnioskiem/ z dnia **23.06.1981 r.** na podst. § 26 ust. 2 w związku z § 4 pkt 3 Statutu Zakładu Sądu Wojewódzkiego w Warszawie, sygn. I. Ns.-rz 15/80/ oraz § 8 Instrukcji z dnia 11 listopada 1980 r. w sprawie zebrań wyborczych, postanawia zwołać Nadzwyczajne Walne Zebranie Delegatów organizacji Zakładowej na dzień **-3 LIP. 1981** godz. **..14.30** w lokalu Zakładowego Klubu "Chemic" przy ul. Kruczkowskiego 10 w Trzebinie.

Zgodnie z ~~art.~~ § 14 ust. 1 i § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 października 1974 r. w sprawie regulaminów pracy oraz zasad usprawiedliwienia nieobecności w pracy i udzielanie zwolnień od pracy /Dz.U.z 1974 r. nr 49 poz.299/ nieniejsze zawiadomienie stanowi podstawę do uzyskania zwolnienia z pracy zawodowej na czas Nadzwyczajnego Walnego Zebrania Delegatów, a w oparciu o § 15 ust.1 powołanego rozporządzenia prawo za czas zwolnienia do wynagrodzenia w zakładzie pracy.

Za Komisję Zakładową NSZZ
"Solidarność"

81.06.23

Przewodniczący

Jan Notecki
Jan Notecki

Zawiadomienie delegata (Jana Cieciaka) o walnym zebraniu w dniu 3 lipca 1981 – z pieczętką i podpisem pierwszego Przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” Rafinerii Nafty, Jana Noteckiego – ze zbiorów Henryka Kawali.

—— Niezależny Samorządny Związek Zawodowy ——
„SOLIDARNOŚĆ”

MANDAT DELEGATA Nr 03/07

Kol. Jan CIECIAK

jest delegatem na

WALNE ZEBRANIE DELEGATÓW



.....
Ręczęc

Trzebinia.....

Miejscowość

p.p.p A-10 Trz. 527 3 81 200

.....
Podpis

26.06.1981.

Data

Mandat na Walne
Zgromadzenie
Delegatów NSZZ
„Solidarność” przy
Rafinerii Nafty
„Trzebinia” – ze zbiorów
Henryka Kawali.



**Związkowcy z „Solidarności”
– od lewej: Stanisław
Koryczan, Alojzy Pietrzyk
(„Solidarność” Śląsko-
Dąbrowska), Mieczysław
Zając, Andrzej Wojtyna,
Wiesław Szczypa. Foto ze
zbiorów rodziny Mentlów.**

„Solidarność” ZG „Trzebionka”

Zakład zajmował się wydobywaniem i przetwórstwem rud cynkowo-ołowiowych. Posiadał dwa szyby – stary „Andrzej” (pełniący rolę wentylacyjnego) i nowy „Włodzimierz” (w jego pobliżu był budynek Administracji). Do powstania NSZZ „Solidarność” w ZG „Trzebionka” doszło po strajkach na Wybrzeżu. W zakładzie już od jakiegoś czasu „wrzało”, ponieważ płace – w stosunku do innych kopalni – były dość niskie. W dniu 3 września 1980 roku kilka osób zatrzymało zjazd górników na dół i ten „przystój” trwał około 2-3 godzin. W tym czasie wybrano 10-osobowy Zakładowy Komitet Robotniczy do spraw negocjacji z Dyrekcją oraz przedyskutowano postulaty – po czym pozostała część załogi podjęła pracę. Przewodniczącym wspomnianego Komitetu został Józef Gawron. Ponieważ Zakładowy Komitet Robotniczy do spraw negocjacji z Dyrekcją nie spełnił oczekiwań załogi, Edward Pędrys porozumiał się z Janem Mardytą i obaj pojechali zarejestrować w Jastrzębiu NSZZ „Solidarność” Zakładów Górniczych „Trzebionka”. Prawdopodobnie wówczas zostało wystawione oddelegowanie do pracy związkowej w Kombinacie Górniczo-Hutniczym Cynku i Ołowiu „Bolesław” – Zakłady Górnicze „Trzebionka”, na którym figurują następujące nazwiska: Jan Mardyta, Edward Pędrys, Jerzy Trębacz, Bronisław Zimny, Józef Gawron, Alicja Kawala, Czesław Michalski, Jan Kaczor, Edward Jendrys i Tadeusz Stańczak.

W dniu 23 października 1980 r. Jan Mardyta i Edward Pędrys zostali w Międzyzakładowej Komisji Założycielskiej NSZZ „Solidarność” w Jastrzębiu Zdroju pismo, w którym informowali, że (w/g danych z 8 października 1980 r.) na ogólną liczbę 1340 osób zatrudnionych w ZG „Trzebionka” w Trzebini, chęć przystąpienia do Solidarności zadeklarowało 1039 osób, co stanowi 77,5 % załogi. Następnie na poszczególnych wydziałach dokonano wyboru po kilku delegatów na pierwsze Walne Zebranie, na którym dokonano wyboru Komisji Zakładowej.



Komitet Założycielski „Solidarności” ZSO „Górka”

- Na zebraniu w dniu 6 października 1980 r. wybrano jednogłośnie Komitet Założycielski „Solidarności” przy ZSO „Górka” w składzie: Andrzej Dudek (Przewodniczący), Henryk Kłeczek (Wiceprzewodniczący), Stefan Solak (Sekretarz). Już następnego dnia Andrzej Dudek, w imieniu Komitetu Założycielskiego, złożył akces do „Solidarności” przy Hucie „Katowice”. Komisje Zakładową „Górki” zarejestrowano pod numerem 104, zaś A. Dudek otrzymał pełnomocnictwo z numerem 379. Na ogólną liczbę 1200 pracowników „Górki” do nowych związków zapisało się 950 osób.
- Zebranie Wyborcze Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” w „Górcie” odbyło się w dniu 30 stycznia 1981 r. – w obecności Dyrektora Bolesława Jackiewicza i pełnomocnika MKZ „Katowice” Czesława Kołodziejczyka. Na zebranie przybyło 57 delegatów z 70 uprawnionych do głosowania.
- Jeszcze przed rozpoczęciem tego zebrania, Przewodniczący Komitetu Założycielskiego Andrzej Dudek zwrócił uwagę, że mimo w poprawnych stosunków z Dyrekcją, są trudności w dostępie „Solidarności” do zakładowego radiowężła oraz odczytał treść uchwały KKP o zapowiadzianym jednogodzinnym strajku ostrzegawczym w dniu 2 lutego 1981. W odpowiedzi Dyrektor B. Jackiewicz stwierdził, że kłopoty w dostępie do radiowężła wynikają z tego, że nie może go udostępnić do wystąpień antyrządowych. Za przykład podał audycję, w której „Solidarność” ZSO „Górka” poddała krytyce instrukcję do rozdzielania karteń na mięso – zarzucając jej niejasność i niepotrzebne zagmatwanie, sprzyjające biurokracji. Sytuację załagodził Czesław Kołodziejczyk i przystąpiono do porządku zebrania.

Trebinia 7. X 1980

Komitet Założycielski N.S.Z. 104

"Solidarność" Zakładu Sur. Ogniotwórczych
"Górka" w Trebini składa akces
przystąpienia do N.S.Z.
z siedzibą w Hucie Katowice

przewodniczący
Dudka A.

Akces solidarnościowców z ZSO „Górka” do MKZ przy Hucie Katowice, z dnia 7 października 1980 r., z podpisem Przewodniczącego Komitetu Założycielskiego – Andrzeja Dudka. Dokument w Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

„Solidarność” ZSO „Górka

Wybrano trzynastoosobową Komisję Zakładową. Ponieważ przewodniczący Komisji Wydziałowych „Solidarności” wchodził automatycznie w skład Komisji Zakładowej – byli to: Mieczysław Dębski, Jan Gawlak, Henryk Kłeczek, Stefan Konieczny, Henryka Kunert i Stefan Solak – zebrani delegaci umieszczali na kartkach tylko 7 nazwisk lub mniej. Ostatecznie do Komisji Zakładowej zostali wybrani dodatkowo: Andrzej Dudek (47 głosów poparcia), Adam Kępka (45 głosów), Alojzy Kędziora (45 głosów), Władysława Kuczera (38 głosów), Zbigniew Puchała (37 głosów), Andrzej Zdyb (36 głosów), Irena Bartosik (29 głosów). Do funkcji Przewodniczącego Komisji Zakładowej kandydowali: Stefan Solak, Jan Gawlak, Zbigniew Puchała, Irena Bartosik i Mieczysław Dębski. Przewodniczącym Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” przy Zakładach Surowców Ogniotrwałych „Górka” został Mieczysław Dębski, na którego głosowało 37 delegatów.



Zakłady Surowców Ogniotrwałych

„Górka” w Trebni

Trebnia 6. X 1980

Protokół

z zebrania założycielskiego NSZZ

104

W dniu 6. X. 80 r. odbyło się zebranie wytypowa-
nych przez załogę delegatów, w celu założenia
i zalegalizowania NSZZ naszego zakładu.

Po otwarciu zebrania i odczytaniu planu
wywiązała się dyskusja na temat kierunków
okształcania nowych związków. Gł. zabierali
między innymi kol. Dudek, kol. Ropka i
kol. Kłeczek.

Następnie przystąpiono do wyboru Komitetu
założycielskiego.

Jednogłośnie został wybrany komitet w składzie:

Przew. Dudek Andrzej
Zastępca Kłeczek Henryk
sekretarz Solak Stefan

Komitet w tym składzie został zobowiązany
przez pozostałych delegatów do jak najszybszego
zarejestrowania nowych związków w
MKR Huta Katowice.

protokolował:
Tudala Eugen

przewodniczący:
Dudek Andrzej

**Protokół z zebrania założycielskiego
NSZZ „Solidarność” przy ZSO „Górka”, z
dnia 6 października 1980 r. (z podpisem
m.in. Przewodniczącego Komitetu
Założycielskiego – Andrzeja Dudka). –
Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność”
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.**

Komisja Zakładowa „Solidarności” przy ZG „Trzebionka”

- Zebranie Wyborcze miało miejsce w dniu 17 stycznia 1981 r., otworzył je Józef Gawron, a poprowadził Jerzy Grądzki. Na ogólną liczbę 126 uprawnionych do głosowania, obecnych było 111 osób, a głosowało 107 delegatów (prawdopodobnie nie głosowała czteroosobowa Komisja Skrutacyjna). W głosowaniu tajnym wybrano Komisję Zakładową „Solidarności” przy ZG „Trzebionka”, w składzie: Jan Mardyta (uzyskał 100 głosów), Edward Pędrys (84 głosy), Bronisław Chałupa (80 głosów), Józef Gawron (75 głosów), Adam Dojka (72 głosy), Bronisław Zimny (67 głosów), Jerzy Trębacz (61 głosów). Po ukonstytuowaniu się tego gremium, członkowie Komisji Zakładowej mieli spośród siebie wybrać Przewodniczącego – został nim Jan Mardyta. Wiceprzewodniczącym obrano Edwarda Pędrysa, który był odpowiedzialny za kontakty z Regionem. Na tym samym zebraniu dokonano też wyboru pięcioosobowej Komisji Rewizyjnej, do której weszli: Piotr Cyran (uzyskał 85 głosów), Edward Gajos (84 głosy), Adam Broczkowski (81 głosów), Józef Basta (80 głosów), Krystyna Gładyszek (78 głosów). Na zebranie wyborcze członkowie „Solidarności” zaprosili 9 gości, w charakterze obserwatorów – byli to: Dyrektor Naczelny Ryszard Klucznik, Dyrektor Zbigniew Szuta, dr Marcei Szczap, Zbigniew Czubek, Marian Kaczmarek, Zygmunt Kitliński, Albina Sowa, Stanisław Knapik i Zenon Kocot.
- W dniu 20 stycznia 1981 r. zarząd Regionu Śląsko Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” wystawił nowy dokument oddelegowania do pracy związkowej w ZG „Trzebionka”, na podstawie protokołu z zebrania wyborczego w dniu 17 stycznia tegoż roku. Po około pół roku od wspomnianego zebrania wyborczego, członkowie „Solidarności” – którzy spodziewali się stanowczych rozmów z Dyrekcją– uznali, iż Przewodniczący KZ Jan Mardyta jest zbyt ugodowy, więc w sierpniu 1981 r. zwołano zebranie w Cechowni i przegłosowano „votum nieufności” dla Przewodniczącego Komisji Zakładowej, usuwając go zarazem z zarządu. Urażony tą decyzją Jan Mardyta, wypisał się całkowicie z zakładowych struktur NSZZ „Solidarność”. Nowym Przewodniczącym Komisji Zakładowej został Edward Pędrys.

Z K R - Z K Z
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
KGHCIO Bukowo
Zakłady Górnicze
"Trzebieńka"
w Trzebień

Trzebień dn.23.X.1980r.

196

Międzyzakładowa Komisja Założycielska

N S Z Z "SOLIDARNOŚĆ"

Jastrzębie Zdrój

ZKR-ZKZ NSZZ "Solidarność" przy Zakładach Górniczych "Trzebieńka" w Trzebień zgłasza swój meldunek odnośnie zaawansowania prac związkowych. Stan ilości osób, którzy zadeklarowali wolę przystąpienia do NSZZ "Solidarność" na dzień dzisiejszy wynosi 1039, na ogólną liczbę zatrudnionych 1340 osób, tzn. wpisanych jest 77,5%. Obecnie jesteśmy w trakcie wypisywania ze Związku Zawodowego Górników.

Z K R - Z K Z
NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
ZG "Trzebieńka"

[Signature]
23



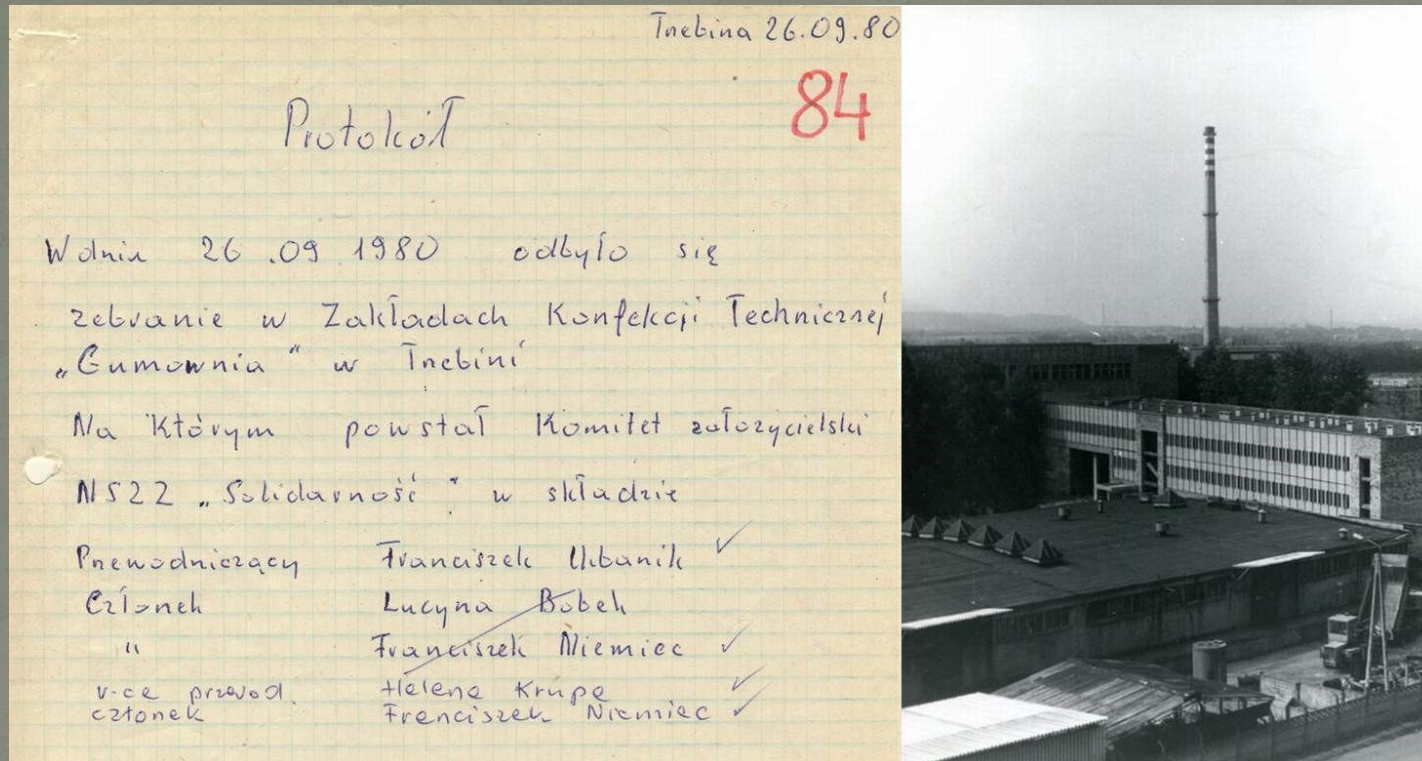
ZG „Trzebieńka” w 2000 r. -
foto z folderu jubileuszowego

Informacja ZKR-ZKZ przy Zakładach Górniczych „Trzebieńka” o ilości osób deklarujących przystąpienie do „Solidarności”, z dnia 23 października 1980, skierowana do Międzyzakładowej Komisji Założycielskiej NSZZ „Solidarność” w Jastrzębiu Zdroju Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego

Powstanie NZSS „Solidarność” przy ZKT „Gumownia”

- Jednym z inicjatorów powstania NSZZ „Solidarność” przy ZKT „Gumownia” był Franciszek Urbanik z Krzeszowic, pracujący na Wydziale Gumowym. Wybrał on dzień 26 września 1980 – gdy w zakładzie trwało akurat zebranie członków PZPR – a więc nie było nikogo z Dozoru. Stanął na biurku w Hali Produkcyjnej i ogłosił zapisy do NSZZ „Solidarność”. Zapisano się wtedy około 10 osób. Spośród zebranych wyłoniono Komitet Założycielski w składzie: Franciszek Urbanik (Przewodniczący), Helena Krupa (Wiceprzewodnicząca), Franciszek Niemiec i Lucyna Bobek.
- Przedsiębiorstwo złożyło akces do MKR przy Hucie „Katowice” z siedzibą w Dąbrowie Górniczej, a stosowny dokument podpisał Franciszek Urbanik. Komórka związkowa przy „Gumowni” została wpisana do rejestru pod numerem 84, natomiast Przewodniczący Komitetu Założycielskiego F. Urbanik otrzymał pełnomocnictwo z numerem 299.
- Oficjalne Zebranie Wyborcze miało miejsce 26 stycznia 1981 r. W wyborach wzięło udział 66 uprawnionych do głosowania, a w skład Komisji Zakładowej weszły następujące osoby: Helena Krupa (56 głosów poparcia), Hieronim Włodarczyk (51 głosów), Alojzy Kossakowski (50 głosów), Franciszek Niemiec (47 głosów), Franciszek Urbanik (47 głosów), Józef Urbańczyk (35 głosów), Stefan Ziarno (36 głosów) oraz – jako reprezentantki wydziałów – Lucyna Kłeczek i Janina Tukaj.
- Przy wyłanianiu Przewodniczącego Komisji Zakładowej, po podliczeniu głosów oddanych na 3 kandydatów, okazało się, że załoga – zupełnie niespodziewanie – wybrała jednak Hieronima Włodarczyka (stosunkiem głosów 33 : 18). Trzecia kandydatka, Helena Krupa, uzyskała tylko 15 głosów. Nie wszystkim spodobał się ten wynik wyborów, bo część pracowników stała na stanowisku, że przewodzić powinien inicjator powstania związku. Ostatecznie Franciszek Urbanik pełnił potem funkcję Wiceprzewodniczącego.

ZKT „Gumownia” w Trzebini - ze zbiorów A.
Kostki



Protokół z zebrania (z dnia 26 września 1980), na którym powstał Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność” przy ZKT „Gumownia” w Trzebini – Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

Druk ścisłego zarachowania
Nr.-1492-.....

Dąbrowa Górnicza dnia 16.11.81.

84

PEŁNOMOCNICTWO
=====

Zarząd Regionalny Niezależnych Samorządnych Związków
Zawodowych "Solidarność" z siedzibą w Hucie Katowice,
ustanawia Pana WŁODARCZYK HIERONIM
.....
.....Nr. dow. ZL 1609207.....
pełnomocnikiem w zakresie reprezentowania zarządu na terenie
.....Z.K.T. „GUMOWNIA” w TRZEBINIU.....

Pełnomocnictwo obejmuje przedstawianie stanowiska NSZZ
w sprawach dotyczących członkostwa, oraz upoważnienie do
interwencji w imieniu Związku w sprawach pracowniczych
i w sprawach dot. stosunków z innymi organizacjami działającymi
na terenie zakładu.

Niezależne Samorządne Związki Zawodowe Zarząd NSZZ "Solidarność"
„SOLIDARNOŚĆ” przy Hucie Katowice
ul. Siłmacha 17 – Tel. 514-645
40-058 KATOWICE

Łukasz Andrzej

Pełnomocnictwo dla
Hieronima Włodarczyka z
ZKT „Gumownia” (datowane
16 luty 1981), wystawione
przez NSZZ „Solidarność”
przy Hucie Katowice – w
posiadaniu Hieronima
Włodarczyka

„Solidarność” ZKT „Gumownia”

- Przewodniczący Komisji Zakładowej Hieronim Włodarczyk (automatyk-elektryk na Wydziale Tworzyw Sztucznych) otrzymał (w dniu 16 luty 1981 r.) od Zarządu Regionu pełnomocnictwo o numerze 1492 na druku ścisłego zarachowania, na którym figuruje także pieczęć z numerem rejestracyjnym komórki zakładowej – 84. Przewodniczący Komisji Zakładowej był zobowiązany jeździć co jakiś czas na spotkania informacyjne do Regionu. „Solidarności” Śląsko-Dąbrowskiej przewodził wówczas Andrzej Rozpłochowski. Podczas tych wizyt w Regionie, H. Włodarczyk często czytywał pismo „Związkowiec”.
- Zakład „Gumownia” produkował odzież ochronną dla górników, rybaków, płetwonurków (z pianki) itp. Znakomitą większość załogi stanowiły kobiety (krawcowe). W „Gumowni” pracowało ogółem 1300 osób, z czego do „Solidarności” należało około 990 osób, – co stanowiło jakieś 80-85% załogi. W szczytowym okresie „Solidarność” w ZKT „Gumownia” liczyła 1141 członków. Dyrektorem był Marek Barnuch, który w stosunku do nowego związku przyjął „postawę wyczekującą”. Dzięki działalności Związku „Solidarność” w zakładzie zrealizowano wiele postulatów załogi (np. krótszą pracę na oddziałach szkodliwych).



Solidarność w OSM w Trzebini

Protokół

Spisany w dniu 23.02.1981 godz. 8⁰⁰ na okoliczność odbytego zebrania założycielskiego NSZZ "Solidarność" przy Ośrodku Szkolenia Motorowego w Trzebini.

W zebraniu założycielskim udział wzięli:

- | | |
|-----------------------|------------------------------|
| 1. Brzózka Franciszek | - instruktor nauki jazdy |
| 2. Bugno Józef | - patrolista Pomocy drogowej |
| 3. Bugno Jerzy | - instruktor nauki jazdy |
| 4. Kopeć Janina | - sprzątaczką |
| 5. Palka Stanisław | - instruktor nauki jazdy |
| 6. Pawlik Zuzanna | - refer. d/s adm. |
| 7. Woźniczko Ewa | - refer. d/s techn. |

Zebranie prowadził Ob. Brzózka Franciszek

Ustalono porządek zebrania:

1. Zapoznanie ze statutem

2. Wybór Komitetu Założycielskiego NSZZ "Solidarność" przy OSM Trzebina

Ze statutem NSZZ "Solidarność" zapoznał zebranych Ob. Brzózka Franciszek poprzez przeczytanie poszczególnych paragrafów.

Następnie wszyscy w/w zebranie wyrazili chęć wstąpienia do NSZZ "Solidarność

Jednomyslnie zwrócono uwagę Ob. Palka Stanisław na zbyt duże nadużywanie alkoholu co w dalszym ciągu nie może mieć miejsca.

Przystąpiono do powołania Komitetu Założycielskiego NSZZ Solidarność przy OSM Trzebina. Poszczególni kandydaci otrzymali następującą ilość głosów

w wyniku tajnego głosowania:

- | | |
|-----------------------|------------|
| 1. Brzózka Franciszek | - 6 głosów |
| 2. Bugno Józef | - 4 głosy |
| 3. Woźniczko Ewa | - 3 głosy |
| 4. Bugno Jerzy | - 1 głos |

W wyniku powyższego głosowania Przewodniczącym Komitetu Założycielskiego został Ob. Brzózka Franciszek, zastępcą Przewodniczącego Ob. Bugno Józef

Zebrani zobowiązali Komitet Założycielski do odwrotnego podjęcia działań i formalnego załatwienia wstąpienia do NSZZ Solidarność.

Zebranie zakończono o godz. 9⁰⁰ i rozpoczęto pracę, która będzie trwała o godz. dłużej.

Protokołował:
Ob. Woźniczko Ewa

Protokół z zebrania założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy Ośrodku Szkolenia Motorowego w Trzebini, z dnia 23.02.1981 – Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

„Solidarność” w Zakładach Tłuszczowych w Trzebini

W latach 80. XX w. przedsiębiorstwo to nosiło oficjalną nazwę: Śląskie Zakłady Przemysłu Tłuszczowego Oddział w Trzebini. W początkowym okresie – mimo przymiotnika „śląskie” - struktury zakładowe „Solidarności” złożyły akces do „Solidarności” Małopolskiej. Według danych Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, w Zakładach Tłuszczowych w Trzebini było wówczas 319 pracowników, z czego 190 należało do „Solidarności”. W maju 1981 koło solidarnościowe nr 670 przy Zakładach Tłuszczowych w Trzebini liczyło już 390 członków. Pierwsze struktury NSZZ „Solidarność” tworzyli: Józef Trojanowski (Przewodniczący), Józef Szółtysek i Władysław Grela. Dyrektor Krejza nie tylko nie przeszkadzał, ale nawet w pewnych sprawach doradzał solidarnościowcom.

W tym okresie głównym tematem był postulat usamodzielnienia się zakładu. Oddział w Trzebini był bowiem podporządkowany Centrali w Szopienicach. Tam były silne związki branżowe, więc najpierw komórka „Solidarności” powstała w Trzebini (stąd początkowy akces do Regionu Małopolskiego), a dopiero znacznie później w Szopienicach. Kiedy jednak w Centrali w Szopienicach pojawił się NSZZ „Solidarność”, doszło do zjednoczenia obu struktur i zakład w Trzebini – jako podległy – musiał przystać na przerejestrowanie związku do Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Z okresu przynależności koła nr 670 do Regionu Małopolskiego NSZZ „Solidarność” zachował się protokół z posiedzenia delegatów oddziałowych, mającego na celu wybór delegatów na konferencję wyborczą MKZ w Krakowie. W dniu 30 kwietnia 1981 r., w wyniku demokratycznego głosowania, mandaty elektorów na zebranie międzyzakładowe – przewidziane na dzień 5 maja 1981 – uzyskało 19 osób: Władysław Grela, Maria Walczak, Stanisław Zawisza, Józef Brzóska, Juliusz Kurek, Marian Walczak, Tomasz Wielgus, Kazimiera Cieluch, Stanisław Malik, Grażyna Palka, Jan Samborski, Bogusława Sołtys, Alicja Musiał, Józef Szółtysek, Tadeusz Buła, Zbigniew Hornik, Emilia Pociecha, Zofia Szydło i Józef Trojanowski. Z ogólnej liczby 19 elektorów, reprezentujących Zakłady Tłuszczowe w Trzebini, w międzyzakładowym zebraniu wyborczym (w dniu 5 maja 1981 r.) wzięło udział tylko 11 uprawnionych do głosowania. Pomimo to, delegatem na wyborczą konferencję MKZ w Krakowie został wybrany pracownik tego zakładu, Władysław Grela. Józef Trojanowski szacuje, że przed ogłoszeniem stanu wojennego do struktur „Solidarności” w Zakładach Tłuszczowych w Trzebini należało już 90% załogi. Był jeden czterogodzinny strajk, ale dokonanie ponownego rozruchu zakładu przyniosło tak duże straty, że potem już nie robiono takich protestów. Pomimo to, solidarnościowcom udało się wywalczyć tak duże podwyżki płac, że prawie dorównywały tym w górnictwie. Jednakże z usamodzielnienia się trzebińskiego zakładu nic nie wyszło – chociaż siostrzany zakład w Bielsku też chciał odłączyć się od Szopienic i sprawa oparła się o Zjednoczenie w Warszawie. Według Józefa Trojanowskiego, ówczesnego Przewodniczącego Komisji Zakładowej „Solidarności”, podstawową przyczyną niepowodzenia była obawa kadry inżynieryjno-technicznej przed pełną samodzielnością.

„Solidarność” nauczycielska w Trzebini

- Decyzja o założeniu „Solidarności” nauczycieli zapadła wskutek sugestii działaczy z KWK „Siersza, a inicjatorami powstania „Solidarności” pracowników oświaty w Trzebini byli: Andrzej Dadak, Tadeusz Adamczak, Andrzej Bartosik, Teresa Rebs, Jerzy Jura, Zofia Łysak, Agnieszka Banaszak, Aleksandra Noworyta i Tadeusz Pajor.
- W „Solidarności” nauczycielskiej działała wówczas także Krystyna Bodzenta, która ten okres wspomina następująco: *„Byłam szeregowym członkiem Związku „Solidarność i dobrze pamiętam atmosferę początku lat 80-tych – atmosferę budzenia się świadomości, tożsamości, organizowania się życia wspólnotowego moich rodaków, [...] wzajemnego wspierania się, szacunku, poczucia odpowiedzialności, dążenia do prawdy, odwagi. Takie zachowanie było czymś nowym. Pamiętam zebrania organizacyjne w latach 1980-1981 wykluwającej się nauczycielskiej „Solidarności” w trzebińskim Domu Kultury zarządzanym przez Jadzię Urban. Pamiętam głębokie zaangażowanie w to dzieło i Tadeusza Adamczaka, Olę Noworytę, Andrzeja Bartosika, Jerzego Jurę, Adolfę Dadak, moich profesorów licealnych; Andrzeja Dadaka, Tadeusza Pajora i wielu innych pedagogów.”*
- Kiedy powstała „Solidarność”, każda szkoła miała swoje ogniwo związkowe. Natomiast sprawami wspólnymi dla całego środowiska nauczycielskiego zajmowała się NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty Miasta i Gminy Trzebinia (oficjalna nazwa).
- Początkowo była to niewielka grupa osób, ale przed stanem wojennym struktury „Solidarności” nauczycielskiej liczyły już około 120 osób.

URZĄD MIASTA I GMINY
WYDZIAŁ OŚWIATY I WYCHOWANIA
w Trzebinie
kod 32-530
-4-

O b y w a t e l

D y r e k t o r

Szkoły Podstawowej

w Karniowicach

=====

Nasz znak : OW - 0710/7/82

Data : 26 luty 1982r.

Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miasta i Gminy
w Trzebinie przekazuje wnioski Zespołu oceniającego
nauczycieli historii i wychowania obywatelskiego do wiadomości i terminowej realizacji:

Wniosek : Nr.5

- Dyrekcja Szkoły Podstawowej w Karniowicach dokona zmiany przydziału czynności dla ob. mgr Jerzego Jury w takim zakresie aby przedmiot wychowanie obywatelskie w kl. VII i VIII przydzielić innej osobie.

Termin : do 1.04.82r.

INSPEKTOR
Oświaty i Wychowania
[Signature]
mgr Mieczysław Caba

**Dokument nakazujący Dyrekcji Szkoły
Podstawowej w Karniowicach
odsunięcie członka „Solidarności” –
Jerzego Jury – od nauczania
obywatelskiego, datowany 26 luty 1982
(w posiadaniu J. Jury)**



Plakat satyryczny „Solidarności”

Protokół z zebrania założycielskiego
NSZZ „Solidarność” przy UPT Trzebinia 2

874

Dn. 18 XI 1980r. w UPT Trzebinia 2 odbyło się zebranie założycielskie NSZZ „Solidarność”

Obecnych było 33 osoby, które zadeklarowały wolę przystąpienia do NSZZ „Solidarność”

Celem zebrania było wybranie Komitetu Założycielskiego, omówienie statutu NSZZ „Solidarność”

Do Komitetu Założycielskiego kandydowało siedem osób:
Aliza Polaczek, Ewa Helde, Irena Chorpą, Lucyna Dudek,
Michalina Kwasińska, Kazimierz Jamurowski, Chechelski
Franciszek.

W skład Komisji Skrócejącej wchodziły - Dudek Lucyna
i Chechelski Franciszek.

Nyboru odbyły się na następujących zasadach:
Każdy uczestnik zebrania wybrał na kartce kandydatów
do Komitetu Założycielskiego. Po przeliczeniu głosów
okazało się że:

1. Aliza Polaczek otrzymała 26 głosów
2. Michalina Kwasińska „ 20 „
3. Ewa Helde „ 18 „
4. Irena Chorpą „ 15 „
5. Lucyna Dudek „ 13 „
6. Kazimierz Jamurowski „ 7 „
7. Chechelski Franciszek „ 6 „

Następnym razem zostaje Aliza Polaczek

4-09 Michalina Kwasińska

11-12 Ewa Helde

**Protokół z zebrania założycielskiego
NSZZ „Solidarność” przy Urzędzie
Pocztowym „Trzebinia”, z dnia 18
listopada 1980 r. – Archiwum Zarządu
NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-
Dąbrowskiego.**

415

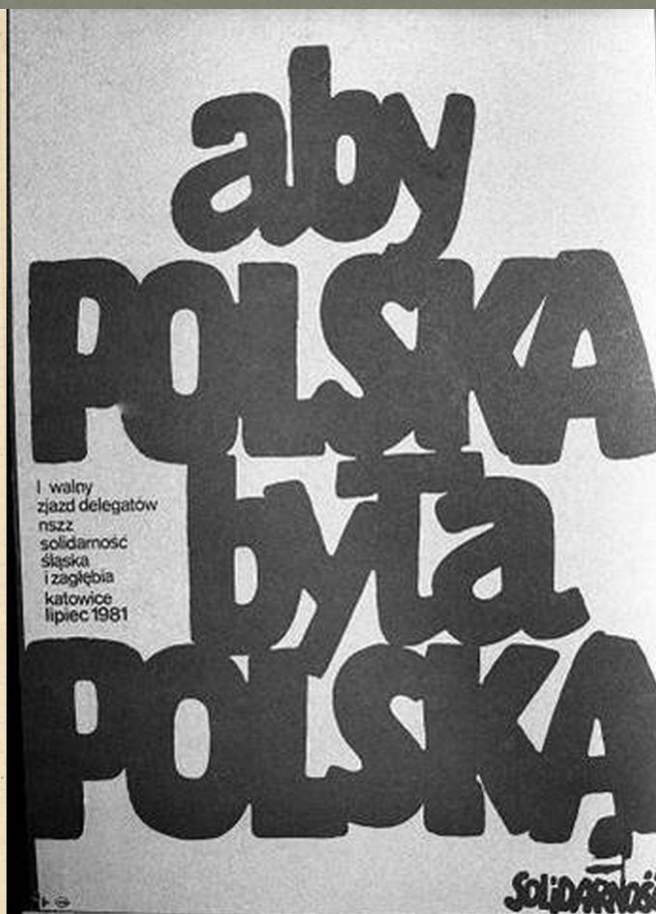
PROTOKÓŁ Z ZEBRANIA
ZAŁOŻYCIELSKIEGO NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”
ZAWODOWYCH „SOLIDARNOŚĆ”

W dniu 31. X. 80r. zebrano przy zalogu
PGKiM w Trzebini na zebraniu,
w którym w obecności 23 osób zalogu
PGKiM Trzebini wybrano komitet
założycielski w składzie:

1. SPYRA Marian ✓
2. LUDWIKOWSKI Kazimierz ✓
3. SIĘCZKOWSKI Ryszard ✓

Za zgodności

[Signature]
[Signature]
[Signature]
[Signature]



Jeden z plakatów
NSZZ „Solidarność”

Protokół z zebrania założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy PGKiM w Trzebini (31 października 1980 r.)
– Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego

ODDELEGOWANIA

Międzyzakładowy Komitet Założycielski w Jastrzębiu Zdroju na
podstawie porozumień zawartych 31 sierpnia 1980 r. w Stoczni
Gdańskiej i 3 września 1980 r. K.W.K. "manifest Lipcowy "

oddelegowuje do prao w Z.K.Z. *Rolnicza Spółdzielnia*
Produkcyjna Trzebinia
kolegów

na zasadzie średniego wynagrodzenia trzymiesięcznego oraz kolegów
Pasierbiewia Jacek, Smaga Jan, Goputa Kazimierz,
Wonek Tadeusz, Bartosik Adam, Popiołek Jerzy.

na zasadzie pracy społecznej . Należy udostępnić pomieszczenia
dla ZKZ dostęp do radiowęzła , tablicy ogłoszeń , maszynę do
pisania , dostęp do powielacza i kserografu , telefonu możliwość
zwoływania każdorazowo zebrań , na które udostępnić pomieszczenie.
Materiały ZKZ i MKZ nie podlegają cenzurze . ZKZ jest upoważniony
do działań propagandowych , kolportażowych, organizatorskich i
kontrolnych .

27.05.1981
Za M.K.Z. Jastrzębie Zdrój

Winiarski

Oddelegowanie członków Komisji
Zakładowej Rolniczej Spółdzielni
Produkcyjnej „Trzebinia” w
Myślachowicach do pracy w NSZZ
„Solidarność, sygnowane przez MKZ
Jastrzębie Zdrój, datowane 27.05.1981 r.
– w zbiorach Archiwum Zarządu NSZZ
„Solidarność” Regionu Śląsko-
Dąbrowskiego

Trzebina 30 IX 80

98

Zgłoszamy akces przystąpienia do
NSZZ „Solidarność” z siedziby
w Hucie Katowice

Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność”
przy PTŚ PIMO „Transmog” w Trzebini
Baza Nr 1
w osobach

- 1/ Leszczyński Józef
- 2/ Kaczmarek Franciszek
- 3/ Ścigaj Władysław
- 4/ Pokrywko Henryk

1
Podpisy

Przepraszamy głoszenie w tym celu
zobowiązujemy się Komitet Założycielski NSZZ „Solidarność”
w osobach jak wyżej

Akces Komitetu Założycielskiego
NSZZ „Solidarność” przy firmie
„Transmog” – Baza nr 1 w Trzebini, z
dnia 30 września 1980, deklarujący
przystąpienie do „Solidarności” przy
Hucie Katowice – akces podpisali :
Józef Leszczyński, Franciszek
Kaczmarek, Władysław Ścigaj i
Henryk Pokrywko. Dokument w
Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność”
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego.

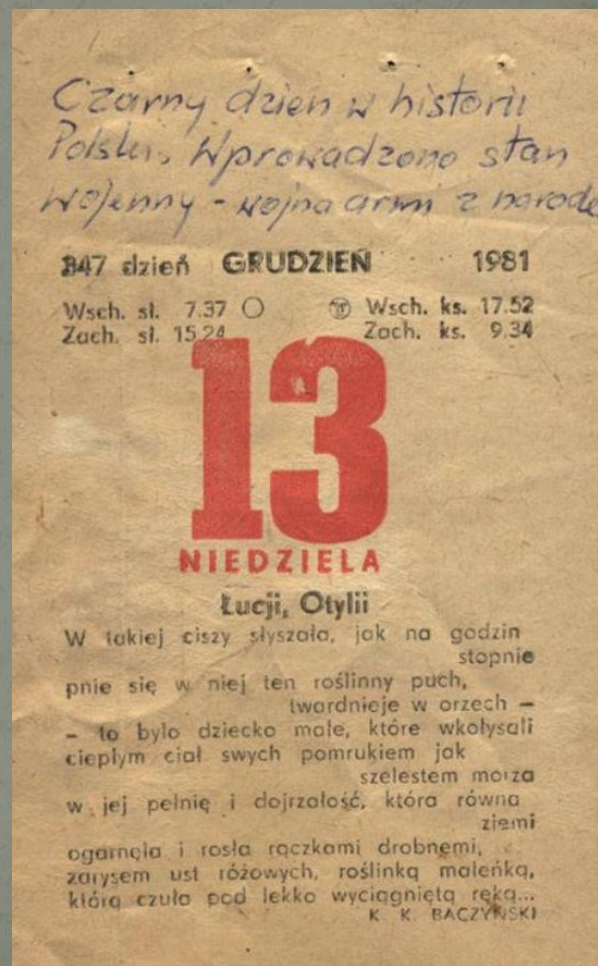
Represje w czasie Stanu Wojennego

Po ogłoszeniu stanu wojennego w Polsce najbardziej aktywni działacze „Solidarności” zostali internowani. Z zakładów pracy zlokalizowanych na terenie Trzebinii internowaniu podlegali: z KWK „Siersza”: Józef Patyna, Waldemar Słomski, Tadeusz Cupiał z Zakładów Metalurgicznych „Trzebinia”: Jan Jarczyk, Czesław Kołodziejczyk z ZSO „Górka”: Andrzej Dudek z „Transmogu”: Józef Leszczyński



Stan wojenny - represje

W grupie internowanych z trzebińskich zakładów pracy znaleźli się delegaci na I Zjazd Regionalny „Solidarności” w Katowicach oraz na I Krajowy Zjazd Delegatów „Solidarności” w Gdańsku, na którym Józefa Patynę, dotychczasowego Przewodniczącego Miejskiej Komisji Koordynacyjnej „Solidarności” w Trzebini, wybrano do Komisji Krajowej. Prawie wszyscy trzebińscy działacze „Solidarności” trafili początkowo do zakładu karnego w Strzelcach Opolskich. Stamtąd w większości zostali przetransportowani do ośrodka odosobnienia w Kokotku – jedynie Józef Leszczyński przewieziony został ze Strzelc Opolskich do ośrodka w Uhercach. Całkowitym wyjątkiem był Józef Patyna, który od 11 grudnia 1981 r. przebywał na posiedzeniu Komisji Krajowej w Gdańsku i dlatego w momencie ogłoszenia stanu wojennego trafił do ośrodka odosobnienia w Strzebielinku, a następnie został przewieziony do KW MO w Katowicach – gdzie po dłuższym śledztwie został przekazany do ośrodka odosobnienia w Zabrze-Zaborzu. Spośród siedmiu internowanych, aż cztery osoby zostały zmuszone do emigracji z kraju.



Poświadczenie, że Zbigniew Mentel jest pracownikiem Rafinerii Nafty w Trzebinii i w dniu 13 grudnia 1981 po godz.22,00 udaje się do domu – w zbiorach rodziny Mentlów.

Z a ś w i a d o c z e n i e

Zaświadczenie się, że ob. *Mentel Zbigniew* był zatrudniony
w dniu 13 grudnia 1981 roku od godz. 14 - 22⁰⁰ w RN " Trzebinia "

Przedsiębiorstwo Państwowe
Rafineria Nafty „Trzebinia”
32-540 w Trzebini
Zjednoczenie „Petrochemia”
©

Dysponent Zakładu

Henryk Schlerajski

udaje się do Trzebinia Olomu

Sygn. akt

POSTANOWIENIE

o zarządzeniu przeszukania

Dnia 26.06. 1982 r.

wiceprokurator Ewa R. zowska

Rejonowy Prokurator w Chrzanowie

Prokuratury w

w sprawie przeciwko Edwardowi Chamikowi

podejrz. o przestępstwo z art. 42 Dekretu z 12.XII.41r

na zasadzie art. 190 i 191 § 1 kpk

postanowił

1. zarządzić przeszukanie

w mieszkaniu i pomieszczeniach gospodarczych

Edwarda Chamika

gdzie ma być dokonane przeszukanie)

w celu znalezienia przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie

a w szczególności z działalności NSZZ „Solidarność”

Postanowienie Prokuratury w Chrzanowie o zarządzeniu przeszukania u Edwarda Chamika w celu znalezienia nielegalnych materiałów z działalności NSZZ „Solidarność” ze zbiorów E. Chamika.

Talon na paczkę żywnościową w Ośrodku Odosobnienia w Kokotku – w posiadaniu Cz. Kołodziejczyka

pieczęć podłużna

Ośrodek Odosobnienia
w Kokotku

Seria C

Nr ew/w 86/82

TALON na 3 kg
wraz z opakowaniem
paczkę żywnościową

Dla Stanisław Kołodziejczyk s. Józef
(imię, nazwisko, imię ojca)

Data wydania talonu 16 marzec 1982.

UWAGA:
Paczka żywnościowa powinna być nadana
w ciągu miesiąca od daty wydania talonu.
W przypadku paczek zagranicznych w cią-
gu 2 miesięcy. Talon przeterminowany traci
ważność i należy go zwrócić wystawcy.

P-8. Drukarnia Nr 1, W-wa. Zam. 73/80/3 — 4020 bl. a 100 k.

(podpis, pieczęć)

Prawie w każdym obozie internowania działały grupy ludzi, które drukowały znaczki, wykonywały koperty. Oprócz znaczków na kopertach widnieją różnego rodzaju grafiki, napisy, itd.

Pierwsze znaczki były wykonane bardzo prymitywnymi metodami, ale wraz z upływem czasu wzbogacane były o grafiki oraz wzrosła jakość wykonania stempli.

Znaczki były również naklejane na kopertę i przez różne osoby przemycane z obozów internowania do znajomych i rodziny. Dużą rolę odegrali w tym kapłani, którzy wynosili je w „przepastnych rękawach (i nie tylko) swoich sutann”.

CD 01684 *

NAKAZ
zatrzymania i doprowadzenia

Zarządzam niezwłoczne zatrzymanie i doprowadzenie
ob. Kołodziejczyk Czesław
s/c Tadeusza i Pauliny
ur. 29.06. 1942 r. w Trzebini
zam. w Chrzanowie, ul. Broniewskiego 16a/10
do ośrodka odosobnienia w _____

Podstawa prawna: decyzja o internowaniu nr HR-20
z dnia _____ 198 r.

pieczęć okrągła

KOMENDANT WOJEWÓDZKI MO

Nakaz niniejszy wraz z decyzją nr HR-20
i pouczeniem przyjęłem do wiadomości.

podpis osoby zatrzymanej

Chrzanów, dnia 12-12 1981 r.

**Nakaz doprowadzenia i zatrzymania
członka „Solidarności” Czesława
Kołodziejczyka – w posiadaniu Cz.
Kołodziejczyka**

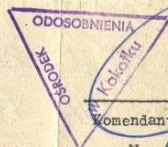
Ośrodek Odosobnienia
w Kokotku

Kokotki, dnia 29.09.82 r.

ŚWIADECTWO ZWOLNIENIA INTERNOWANEGO

Ob: Kołodziejczyk Marian s./c./ Tadeusz
Urodzi: 29.6.1942 w Inelanie
Ostatnio zamieszkały w Chotomowie, ul. Brzyskiego 169/20
Legitymujący się dowodem osobistym nr 3341378
Osadzony w Ośrodku Odosobnienia w Świecach Osobliwych
dnia 13.12.81 na mocy decyzji nr HR-20 z dnia 13.12.81
Komendanta Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Kutnowie
został zwolniony w dniu 29.09.82

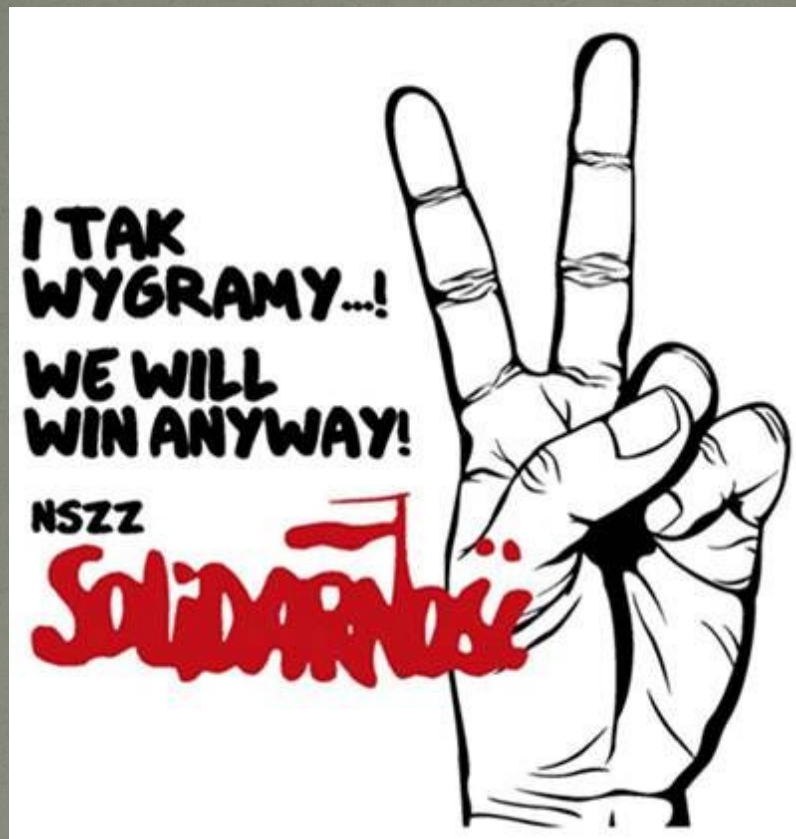
W/w obowiązany jest zameldować się w Komendzie Wojewódzkiej MO
w m-cu zamieszkania najpóźniej do dnia 30.09.82 r.



Przy zwolnieniu z ośrodka odosobnienia:

- a/ wypłacono z depozytu zł. 1022,50 słownie zł. tysiąc dwadzieścia dwa 50/100
b/ Udzielono pomocy /podać rodzaj udzielonej pomocy/
na zł. słownie zł.
nazwa organu udzielającego pomocy

Świadectwo zwolnienia internowanego z
Ośrodka Odosobnienia w Kokotku – w
posiadaniu Cz. Kołodziejczyka.



Plakat „Solidarność”

DECYZJA NR HŁ - 40
o internowaniu

Uznając, że pozostawanie na wolności obywatela

nazwisko i imię KOŁODZIEJCZYK CZESŁAW

imiona rodziców Tadeusz, Paulina

data i miejsce urodzenia 29.06.1942 - Třebitz

zawód (zajęcie) i miejsce pracy Zakłady Metalurg. w Třebitz - konstruktor

miejsce zamieszkania Chwałów, ul. Brzemska 16a/10

zagroziłoby bezpieczeństwu Państwa i porządkowi publicznemu przez to, że aktywnym
działaczem, organizatorem strajków o możliwych pogwałceniach
antypaństwowych

na zasadzie art. 42 dekretu z dnia 12.12.1981 o ochronie bezpieczeństwa

Państwa i porządku publicznego w czasie obowiązywania stanu wojennego

postanawia się:

1. internować ob. KOŁODZIEJCZYK Czesław
i umieścić go w ośrodku odosobnienia w Strzelcach Opolskich
2. wykonanie decyzji zlecić Kam. Chwałów



KOMENDANT WOJEWÓDZKI MO

[Signature]

331

Chwałów, dnia 13.12. 1981 r.

**Decyzja o internowaniu Czesława
Kołodziejczyka – w posiadaniu Cz.
Kołodziejczyka**

**Decyzję o internowaniu konkretnej
osoby podejmowała odpowiednia
komórka Służby Bezpieczeństwa, a
sygnował ją komendant wojewódzki
Milicji Obywatelskiej.**

„Solidarność” w aktach SB

Sprawa o kryptonimie „Remont”, dotycząca Elektrowni „Siersza”(od IV.1983 do II 1984) – akta IPN w Krakowie Zakłady pracy zlokalizowane na terenie gminy Trzebinia pozostawały w orbicie zainteresowań Służby Bezpieczeństwa jeszcze na długo przed powstaniem NSZZ „Solidarność”, bo pierwsze wzmianki w archiwach SB na temat Trzebini, dotyczą lat 50. XX w. Z ilości materiału w aktach SB wynika, że w latach 70. XX w. Zakłady Metalurgiczne „Trzebinia” były najbardziej inwigilowanym zakładem na terenie powiatu chrzanowskiego. Decyzję o przeprowadzeniu kontroli ochrony tajemnicy państwowej właśnie w Zakładach Metalurgicznych podjął osobiście płk. Stanisław Wałach, wówczas I Zastępca Komendanta Wojewódzkiego d/s. Służby Bezpieczeństwa w Krakowie. W rezultacie tych postanowień, przez cały 1973 r. (np. sprawa o krypt. „Metalurgia”). Służba Bezpieczeństwa zbierała skrupulatnie informacje od TW „Ewa”, „Jacek”, „Bratek” i „Michał”. Po powstaniu NSZZ „Solidarność” Zakładów Metalurgicznych inwigilowani na bieżąco byli działacze w związku – Jan Jarczyk i Czesław Kołodziejczyk.

W przypadku pracowników Kopalni Węgla Kamiennego „Siersza” najwięcej materiałów zgromadzonych przez Służbę Bezpieczeństwa dotyczy Józefa Patyny. Począwszy od maja 1981 r., poddano go ustawicznej obserwacji przy wykorzystaniu tajnych współpracowników (TW „Artur,” „Rafał” i „Marcin”) i kontaktów operacyjnych, z których najbardziej aktywnym był KO „NE”. Inwigilacji została poddana też najbliższa rodzina Józefa Patyny (żona, matka, brat) i jego znajomi. Sprawa operacyjnego sprawdzenia Józefa Patyny otrzymała kryptonim „Dozorca” (nr rej. KA-46711). Inwigilacji poddano także Przewodniczącego Związku Waldemara Słomskiego (sprawa operacyjnego rozpracowania o kryptonimie „Kombajnista”).

Teczki dotyczące innych trzebińskich Zakładów pracy: - Węzeł Kolejowy „Trzebinia” krypt. KANAŁ III (1972/1973/ - Elektrownia „Siersza” – krypt. REMONT (1983/1984), krypt. SIATKA (1986) i kontynuacja w krypt. ENERGIA - ZSO „Górka” –teczka osobowa Andrzeja Dudka

40711

Kryptonim „REMONT”

Nr ewidencyjny 52495

mała 046/104

Nr archiwalny	
Kategoria akt	

ZAREJESTROWANO
w Wydziale „C” KWRO Krynica
pod Nr OMA-1-52495
data 26-4-83 podpis [signature]

Zaczęto dn. 26 kwietnia 1983 r.

Zakończono dn. 10 lutego 1984 r.

KM-Chrzanów

EO-77/79

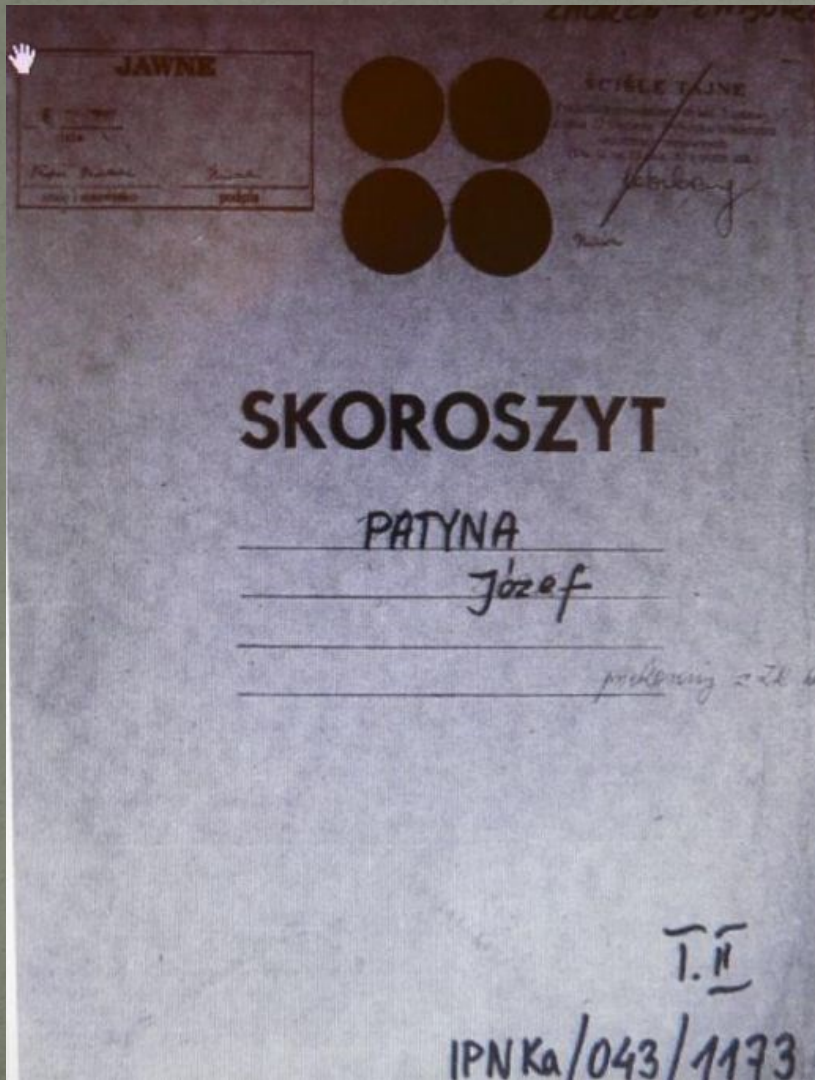
Sprawa o kryptonimie „Remont”, dotycząca Elektrowni „Siersza”(od IV.1983 do II 1984) – akta IPN w Krakowie

„Solidarność” w aktach SB – Józef Patyna

Fragment akt SB dotyczących Józefa Patyny:

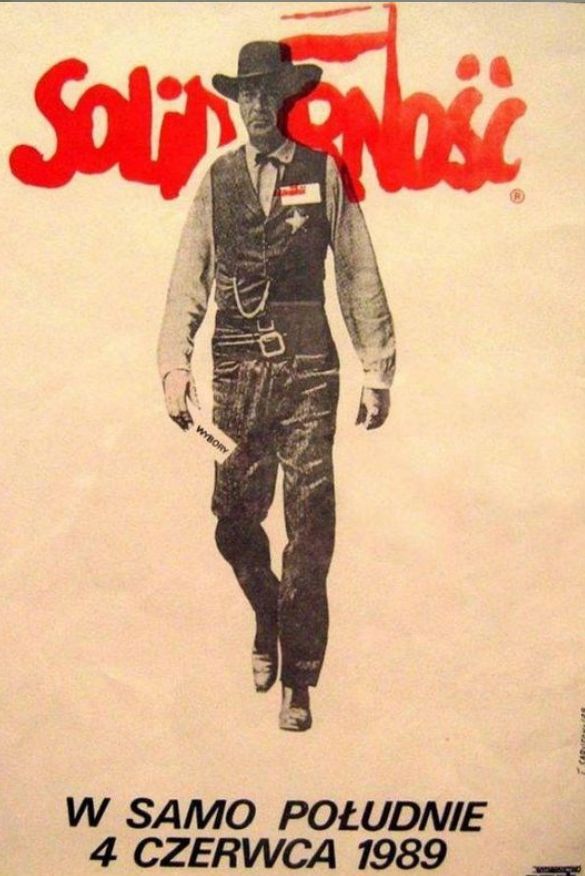
„Na podstawie informacji od osobowych źródeł wynika, iż podczas strajku we wrześniu [1980] był jednym z jego inicjatorów oraz przewodniczył grupie strajkowej. Jako v-ce przewodniczący związku ZKR-u zaczął wykazywać swoją działalność głównie poprzez negatywne oddziaływanie na załogę kopalni, agituując ją do niepodejmowania pracy w soboty i święta. Był współorganizatorem wszystkich strajków i masówek na terenie kopalni do chwili odejścia do KKP w Gdańsku. W czasie organizowania masówek wypowiadał się negatywnie o układach polsko-radzieckich i podważał linię polityczną partii oraz jej przywódców. Na początku 1981 r. założył w Trzebini Komisję Środowiskową NSZZ „Solidarność”, której był organizatorem i nieoficjalnym przywódcą [...]. W skład tej komisji wchodził wszyscy przewodniczący ZKZ-ów z zakładów i instytucji Trzebini. [...]. W czasie akademii 1 Maja w kinie „Muza” odczytał do zebranych testament cara Piotra I, w którym występowały akcenty ekspansji Rosji na kraje zachodnie, porównując obecną politykę ZSRR do tamtych czasów. [...] Przez cały czas pracy w ZKZ-cie jawnie i demonstracyjnie do górników wypowiadał swoją negatywną postawę do partii, rządu oraz sojuszy Polski z krajami socjalistycznymi, a zwłaszcza z ZSRR. Był delegatem na wszystkie Zjazdy NSZZ „Solidarność”. Na drugim walnym zebraniu delegatów woj. katowickiego został wybrany w skład Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. W listopadzie 1981 roku został wybrany członkiem KKP NSZZ „Solidarność”- pełniąc funkcje w ZKZ-cie, zarządzie Śląsko-Dąbrowskim, KKP „Solidarność” reprezentował nurt radykalny. W swoich wystąpieniach zawsze krytykował wszystkie decyzje partii, dążąc do jej obalenia w związku z sytuacją kryzysu w naszym kraju”.

Teczka Józefa Patyny – akta IPN w Krakowie



Józef Patyna uważany był przez Służbę Bezpieczeństwa za osobę bardzo zagrażającą ustrojowi PRL o czym świadczy uzasadnienie jego internowania: „zajmowane przez niego stanowisko, jego wrogie i antysocjalistyczne nastawienie oraz negatywne oddziaływanie na załogę kopalni skierowane na osłabienie wpływów czynników partyjnych i państwowych czyni ob. Józefa Patynę osobą szczególnie niebezpieczną dla ustroju PRL. Jego duża aktywność, nieustępliwość przy jednoczesnym niedostrzeganiu czynników pozytywnych występujących w ramach odnowy, w trakcie oddziaływania na załogę może spowodować niebywałe straty w związku z jego dalszą działalnością”

Odrodzenie „Solidarności” 1989



- W całej Polsce powstawały Komitety Obywatelskie „Solidarność”. Na terenie Trzebini zebranie założycielskie Komitetu Obywatelskiego odbyło się w salkach katechetycznych przy Parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła, a prowadził je Waldemar Słomski. Wybory parlamentarne 1989 r. zakończyły się miażdżącym zwycięstwem NSZZ „Solidarność”.
- W Zakładach Metalurgicznych „Trzebinia”. Powstał Zakładowy Komitet Organizacyjny. Spośród 1570 zatrudnionych, do „Solidarności” zapisało się ponownie około 600 osób. W dniu 22 listopada 1989 roku dokonano wyboru 19 członków Komisji Zakładowej. Na przewodniczącego Komisji zaproponowano ponownie Jana Jarczyka, który jednak odmówił kandydowania, zastaniając się względami rodzinnymi. Ostatecznie, spośród 4 zgłoszonych kandydatów, wybrano na przewodniczącego Andrzeja Hubickiego.
- W Kopalni Węgla Kamiennego „Siersza”, która przed stanem wojennym szczyła się największą liczbą członków związku. W skład Komitetu Założycielskiego odrodzonej „Solidarności” weszli: Mieczysław Zwoliński (Przewodniczący), Andrzej Kasprzyk i Stanisław Rejdych.
- Na terenie Zakładów Górniczych „Trzebionka” odtwarzaniem struktur solidarnościowych po 1989 r. zajmowali się Zdzisław Martyna (pierwszy przewodniczący odrodzonej „Solidarności”) i Bogdan Zalewski.
- W Rafinerii Nafty „Trzebinia” już początkiem marca 1989 r. podejmowano próby reaktywowania NSZZ „Solidarność”. Duże zasługi w reaktywacji związku mieli działacze z pierwszej „Solidarności” 1980 r., szczególnie Wiesław Szczypta i Jan Kazimierz Mentel.
- W Zakładach Tłuszczowych w Trzebini po 1989 roku nowym strukturom „Solidarności” przewodzili Jan Skotnicki oraz [?] Wendrychowska. Natomiast Józef Trojanowski – Przewodniczący Komisji Zakładowej w latach 1980-1981 – został w tym okresie wybrany Przewodniczącym Rady Zakładowej, co dawało NSZZ „Solidarność” duże wpływy na zakładzie i pozwalało działać dwutorowo

Odrodzenie „Solidarności” 1989 r.



W Elektrowni „Siersza” po 1989 r. udało się odbudować struktury „Solidarności” w 60% stanu sprzed delegalizacji związku. Pierwszym przewodniczącym odrodzonej Komisji Zakładowej został wybrany Emil Lasoń, a jego zastępcą Edward Chamik – który po pierwszych wolnych wyborach samorządowych (27 maja 1990 r.) wszedł do Rady Miasta i Gminy Trzebinia.

W Rejonie Energetycznym „Siersza” związkiem nadal kierowali Edward Likus (Przewodniczący) i Karolina Bartosik (sprawy administracyjne) – czyli te same osoby co w 1980 r. Jednakże część dawnych solidarnościowców już się nie przepisała i pozostała w strukturach związku branżowego.

W ZSO „Górka” przewidziano do zwolnienia 178 osób, co spotkało się ze sprzeciwem NSZZ „Solidarność”. W dniu 21 października 1993 roku Komisja Zakładowa NSZZ „Solidarność”, której przewodził Romuald Okuniewicz, przekształciła się w komitet strajkowy.

Po 1989 roku Przewodniczącym „Solidarności” nauczycielskiej w Trzebini był początkowo nadal Tadeusz Adamczak. Kiedy jednak w 1990 r. wygrał konkurs na Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3, kierowanie związkiem przejęła – do czasu nowych wyborów – Aleksandra Noworyta. Po wyborach Przewodniczącą została Teresa Gęca (obecnie Gęca-Herlich), która kieruje związkiem do dnia dzisiejszego.



Ręcznie wykonana cegielka Komitetu Obywatelskiego „Solidarność” (1989 r.) z numerem 000120 i błędną wersją herbu Trzebini (półksiężyc powinien mieć rogi do góry) – ze zbiorów J. Piskorz.

Uchwała nr 31

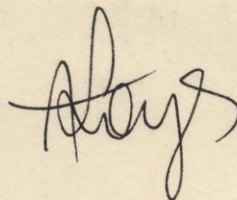
Zarządu Regionu Śląsko - Dąbrowskiego

NSZZ "Solidarność" w sprawie rejestracji MKK

Zarząd Regionu Śląsko - Dąbrowskiego NSZZ "Solidarność"
powołał Miejską Komisję koordynacyjną w Trzebini.

Katowice, dnia 28 września 1990 r.

ZARZĄD REGIONU
Śląsko-Dąbrowskiego
Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
» SOLIDARNOŚĆ «
ul. Armii Czerwonej nr 2
40-161 K A T O W I C E
Tel. 586-071-9 wewn. 541



Uchwała nr 31

**Zarządu Regionu Śląsko-
Dąbrowskiego, z dnia 28
września 1990 roku, o
powołaniu Miejskiej Komisji
Koordynacyjnej w Trzebini –
Archiwum Zarządu NSZZ
„Solidarność” Regionu Śląsko-
Dąbrowskiego.**

przebieg
+ 2.2
szys

Trzebinia, dnia 1990-08-29

REGIONALNA KOMISJA WYKONAWCZA

ŚLĄSKO-DĄBROWSKA

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

PRZEWODNICZĄCY

ALOJZY PIETRZYK

WPLYNEŁO

dn. 31.08.90

z 5910420/90

podp. wany

Pracownicy
zakładów z siedzibą
ZR - antymak

=====

My niżej podpisani przedstawiciele KZ NSZZ
"Solidarność" zakładów pracy Trzebinii na posiedzeniu w dniu
29.08.1990 r. podjęliśmy jednomyślną uchwałę o wystąpieniu
z TKK NSZZ "Solidarność" Ziemi Chrzanowskiej i utworzeniu
MKK NSZZ "Solidarność" w Trzebinii.

Równocześnie informujemy, że wystąpiliśmy do Burmistrza Miasta
Trzebinii o przydzielenie lokalu dla potrzeb MKK.

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
"SOLIDARNOŚĆ"
KWK Sierza
Judyta Rozprych

NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY
"SOLIDARNOŚĆ"
Komisja Zakładowa
przy Śląskich Zest. Przem. Thoszcz.
Zakład Nr 2
w Trzebinii

NSZZ "Solidarność"
Komisja Zakładowa
KPCB Główna
Zakład Ceramiki, Ceramika
32-540 Trzebinia
90.08.29. Jask. Koch.

KZ NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
Zest. Przem.
Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
"SOLIDARNOŚĆ"
Komisja Zakładowa
Zakłady Metalurgiczne "Trzebinia"
22-640 Trzebinia, ul. Rynek 2
Hubert

1977 "Solidarność" przy Zakładzie
Przewodniczący
Ryszard Wolff

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
"SOLIDARNOŚĆ"
KOMISJA ZAKŁADOWA
Elektrownia Sierza
32-540 Trzebinia
Nr ewid. 668 Tel. 195

MIĘDZYGOSPODARSTWO KULTURY
ul. Kościuszki 16 tel. 52
82-500 TRZEBINIA
Identyfikacja 0729623

NSZZ "Solidarność"
KOMISJA ZAKŁADOWA
Z-dy Konf. Techn. Gumowicza
32-540 Trzebinia, ul. Rynek 2
Nr ewid. 84 tel. 232

NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"
KOMISJA ZAKŁADOWA
Zakłady Gum. "Trzebinia"
w Trzebinii

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
"SOLIDARNOŚĆ"
Komisja Zakładowa
RAFINERIA NAFTY TRZEBINIA
w Trzebinii

Niezależny Samorządny Związek Zawodowy
"SOLIDARNOŚĆ"
KOMISJA ZAKŁADOWA
w Przedsiębiorstwie Inżynierii
Remontowym Przem. Chemicznego "NAFTODUBOWA"
w Trzebinii

**Uchwała („jednomyślna”) przedstawicieli
Komisji Zakładowych „Solidarność” z
trzebińskich zakładów pracy z dnia
29.08.1990 r., o wystąpieniu z Terenowej
Komisji Koordynacyjnej Ziemi
Chrzanowskiej i utworzeniu Miejskiej
Komisji Koordynacyjnej w Trzebinii –
Archiwum Zarządu NSZZ „Solidarność”
Regionu Śląsko-Dąbrowskiego**

Poczty sztandarowe komisji zakładowych „Solidarności” przed kościołem Najświętszego Serca Boskiego Zbawiciela o.o. Salwatorianów w Trzebinii



Na pierwszym planie delegacja z Rafinerii Nafty – od lewej: Andrzej Kogut, Andrzej Jarosiński i Stefan Pastuszko. W drugim szeregu delegacja z Zakładów Metalurgicznych „Trzebinia” – po prawej widoczny Jan Kopeć. Foto ze zbiorów rodziny Mentlów.

KOLEŻANKI I KOLEŻY!

Nasz pierwszy apel dotarł do wielu z Was cieszy nas to.

Do członków T.K.Z.-RNT "S O L I D A R N O S C "

Zgłasza się wielu kolegów potwierdzając swą dalszą przynależność do związku lub też chęć wstąpienia co dotyczy młodych stażem pracy kolegów. Związek nasz cały czas żyje...a tylko dni dzielą go od rozpoczęcia pełnej działalności.

K O Ł E D Z Y ! Pamiętajmy o jednym zasadniczym celu- Jesteśmy związkiem zawodowym bez podziału na branżę, tylko w takiej masie tworzymy siłę, która nie chce "ringu" i walki na pięści, kto silniejszy.

Cel jest jeden, godna i solidna praca, szacunek dla niej, a w zamian?

Nasze wspólne dobro, Poszanowanie ludzkiej godności, szanowanie robotniczego honoru, respektowanie przez władze prawa, Twoja wolność słowa, myśli i dobro-
-wolność przynależności organizacyjnej i partyjnej.

O to wszystko prowadzą dialog nasi przedstawiciele przy okrągłym stole z odznakami "S O L I D A R N O S C I" w klapach.

Zmienia się polityczne oblicze naszego kraju, lecz nie byłoby tego, gdyby nie upór i walka naszego związku. Dzięki uporowi i wytrwałości w dążeniu do celu Lecha Wałęsy i działaczy wokół niego skłonionych doszło do rozmów. Wszyscy czekamy na ich pełne rezultaty a to :

1. Realizacja "SOLIDARNOSCI"

2. Indeksacja/ równoczesny wzrost płac przy wzroście kosztów utrzymania/

3. Pełny pluralizm związkowy i polityczny

4. Demokratyczne wybory do Sejmu

5. Dostęp do środków przekazu/ TV i Radio/ oraz własna prasa i niezależne wydawnictwa.

Mając na uwadze te cele a n e l u j e m y do Was!

Trzejąc na swych stanowiskach pracy -pracy dobrze wykonanej i na trzeźwo dajemy mocne argumenty naszym przedstawicielom przy okrągłym stole w ich twardym dialogu z władzą.

Tymcz. Kom. Zakładowa
N.S.Z.Z. "SOLIDARNOSC"
R.N.T. "Trzebinia"

Trzebinia 1989.03.03.

Apel Tymczasowej Komisji
Zakładowej NSZZ „Solidarność”
Rafinerii Nafty „Trzebinia” o
ponowne zapisywanie się do
„Solidarności”, 1989 r. - ze
zbiorów H. Kawali

Delegacja „Solidarności” z Rafinerii Nafty



czwarty od lewej to Wiesław Szczypta, a obok – częściowo ukryty za sztandarem – stoi Jan Kazimierz Mentel (ówczesny Przewodniczący KZ „Solidarności” w Rafinerii). Foto ze zbiorów rodziny Mentlów.

Fotografia upamiętniająca wyjazd trzebińskich solidarnościowców na manifestację



Zdjęcie wykonano w latach 1994-1995, w grupie (zwrócony przodem) stoi Jan Kowalski – ze zbiorów A. Brzezińskiej.

Obrady Śląsko- Dąbrowskiej "Solidarności" – 25 listopad 2005



Od lewej: Edward Chamik (Wiceprzewodniczący Komisji Zakładowej „Solidarność w Elektrowni „Siersza”), Alojzy Pietrzyk (Przewodniczący Solidarności Śląsko-Dąbrowskiej), Franciszek Urbanik (Przewodniczący Komisji Zakładowej „Solidarność” w „Gumowni”) – ze zbiorów E. Chamika



Tablica pamiątkowa w kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Trzebini, wmurowana na 25-lecie „Solidarności” (2005 r.) . Foto ze zbiorów Cz. Kołodziejczyka.

Uroczystości wmurowania tablicy pamiątkowej w kościele Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Trzebini (2005 r.)



– pierwszy z lewej ks. Marek Hajdyła (Proboszcz Parafii Świętych Apostołów Piotra i Pawła). Przy kropielnicy stoi w mundurze górniczym Henryk Woszczyna, a obok niego Waldemar Słomski. Sztandar „Solidarności” Zakładów Metalurgicznych „Trzebinia” trzyma Jan Jarczyk, a obok (po lewej) stoi Andrzej Hubicki. Foto ze zbiorów Cz. Kołodziejczyka.



**Uczestnicy uroczystości
jubileuszowych przed
Dworem Zieleniewskich
(30.09.2005).** Pamiątkową
fotografię wykonał Karol
Mroziewski (Foto-Studio), a
dokument udostępnili J.T.
Wrońscy.

Jubileusz 25 lecia Solidarności Trzebinia Dwór Zieleniewskich 30.09.2005r.



**Uroczyste zasadzenie
„Dębu Solidarności” –
od lewej: Jan Jarczyk,
NN i Józef Madej.**
Fotografia ze zbiorów
Cz. Kołodziejczyka.

Solidarność w Trzebini – powstanie i działalność

Promocja książki – Trzebinia 7.09.2017

Dwór Zieleniewskich



Pierwsze egzemplarze publikacji o trzebińskiej „Solidarności” - foto: Agnieszka Spuła

© Prezentacja: Miejska Biblioteka Publiczna
im. Adama Asnyka w Trzebini (Czytelnia Czasopism)

JEDNOSTKA GMINY TRZEBINIA
www.trzebinia.pl